

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtek. Cena mu je 1 K na leto. (Za Nemčijo + K. za Ameriko in druge tuje države 1 K). Posamezne številke se prodajajo po 10 vinarjev.

S prilogama:
„Kaš kmečki dom“ in „Kaša gospodinja“.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naručnina, reklamacije in inzerati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 19.

V Ljubljani, dne 7. maja 1914.

Leto XXVII.

Slovenski Korotan.

Letos je minulo 500 let, kar je bil ustoličen na gosposvetem polju zadnji koroški vojvoda Ernst Železni. Slovenski kmet, zastopnik svojega stanu, ga je v slovenskem jeziku izpraševal in vojvoda mu je ravno tako v slovenščini odgovarjal.

500 let! Danes gosposka na Koroškem prezira slovenski jezik, gospoda ga naravnost sovraži in zatira, kjer more. Pred 500 leti je vojvoda sam v slovenščini obetal, da bo pravično vladal, danes pa sodniki in učitelji in drugi uradniki na Koroškem, ki služijo kruh med slovenskim ljudstvom, v dobršem številu našega jezika niti ne znajo. Iz šol je pregnana slovenščina in že v ljudski šoli silijo našo deco, da se uči v nemščini šolskih predmetov; iz državnih in deželnih uradov jo tišče vun: vlada je v nemških rokah, deželni odbor ves, brez izjeme, in kdor hoče kaj veljati v deželi, mora služiti Nemcu. Samo cerkev je še odprta slovenskemu ljudstvu; tam še čuje svojo materno besedo, tam še čuti, da ni brez pravic njegov jezik.

Liberalna misel je na Koroškem že od nekdaj na vrhu, žalibog tudi med kmeti. V vseh avstrijskih planinskih deželah razen Koroške vladajo možje katoliškega prepričanja. Kmečko ljudstvo v ogromni večini gre za krščanskimi strankami; tako v Tirolah in na Saleburškem, Štajerskem, Dolenje in Gorenje Avstrijskem. Koroška pa dela izjemo že od nekdaj. Koroški nemški kmet se je že izprva dal zapeljati liberalcem in, odkar voli poslance, pošilja večinoma liberalce v deželni in državni zbor, med njimi tudi često možje slovenskega rodu, ki pa zatajivši svoj rod gredo za Nemci. V sedanjem držav-

nem zboru sedi med nemškimi nacionalci slovenski kmet, župan slovenske občine blizu Celovca, po imenu Lučovnik. V njegovi hiši se govori slovensko, slovenskih staršev sin je, in je vendar pridružen tisti nemški stražki, katera z liberalizmom združuje sovraštvo proti vsemu, kar je slovenskega.

Ni edini ta Lučovnik; v koroškem deželnem zboru jih je bilo vedno in jih je tudi še sedaj več takih mož — liberalnih Slovencev, ki trobijo na nemško plat. Pred 40 leti so tudi na Kranjskem rogovilili nemškutarji. Po mestih in trgih so bili uradniki nemškega duha in so pritiskali, kar so mogli za nemškutarske kandidate ob volitvah. Učitelj je šlo takrat veliko ž njimi, po kmetih pa krčmarji in trgovci in tisti kmetje, kateri so se količkaj udali liberalnim mislim, ki so takrat še prav frišne sile v svet. Kmet liberalec je bil takrat nemškutar na Kranjskem, kakor je danes na Koroškem, ko ob 500letnici ustoličenja našega vojvoda gledamo gosposvetko ravan v nemških rokah in celo koroško deželo na nemškutarskih in nemškoliberalnih vajetih. Če pri nas po posamnih farah gledamo sedanje kolovodje kmečkega liberalstva, dobimo med njimi še več starih nemškutarjev ali vsaj njihovih sinov. Kakor bi bilo zakleto; rodbine svoj čas nemškutarskih spak v naši deželi so se danes pač otresle nemškutarstva, liberalno dlako so pa ohranile, in tam, kjer se je proti cerkvi in duhovnikom pred 40 leti zabavljalo, češ, da se vtikajo v politiko, in zato agitiralo za nemškutarje, agitirajo in volijo danes liberalno.

Hude boje je imel prestajati naš narod. Tlačil ga je nemški grajščinski gospod; pomoč in tolažbo mu je dajala proti njemu edino cerkev. Hrumel je Turek po naši zemlji; — edino verska

misel je držala proti temu krvoločniku naše ljudstvo. Pred 140 leti je začela vlada pod cesarjem Jožefom II. nemškutarijo vpeljati pri nas, hoteč ponemčiti vso našo domovino in sploh celo Avstrijo; tudi takrat se je nasilju ustavljala edino cerkev in ž njo združeno ljudstvo. Ko je nemškutar, odkar so se pričeli voliti poslanci, zopet zadivjal med nami, je zopet samo versko odločno ljudstvo premagalo v ljutih bojih tega sovražnika. In ko danes liberalstvo pohujšuje, hujska, laže in obrekuje in rabi vsa najumazanejša sredstva, da bi se vgnezdilo med naš narod in dobilo komando nad njim, je zopet edino verno, cerkvi udano ljudstvo, ki je zvesto Bogu, tudi zvesto samemu sebi in svojemu rodu.

Slovenski verni koroški kmet in njegova duhovščina imata hude čase. Prav je, da gleda nanju vse slovensko ljudstvo in jima pomaga, kjer in kakor more. Ni samo naš brat po krvi, marveč tudi po srcu in mišljenju. Katoliška stranka med Slovenci je tudi edina slovenska stranka na Koroškem, ki spada z nami vsemi vred v našo Vseslovensko ljudsko stranko. Povsod zmagujejo njene misli; zmagala bo tudi na Koroškem. Prepričani smo, da bo skupna moč tudi na Koroškem strla verige, ki oklepajo v narodnem in gospodarskem oziru naše brate in jim priborila svobodo in pravice, ki jim gredo po božjih in državnih postavah. Sovražnik — nemški liberalci in njegov hlapec nemškutar — se tega bojita. Zato sikata proti naši stranki in napadata neprenehoma naše poslance. Pomagajo jim pa pri tem gredem delu domači liberalci.

Naš slovenski Korotan nima več svojega slovensko ustoličenega vojvoda, nima nobene politične moči, ne svojih šol, ne svojih uradnikov in le par poslancev v deželnem in samo enega v

državnem zboru. Ima pa v večini zvesto, verno, pošteno ljudstvo, ima za seboj celo našo stranko in ima obenem zaupanje, da mora pravica končno na dan. To zaupanje ga ne bo goljufalo.

Zadružna zveza v Ljubljani.

Pretekli ponedeljek je imela Zadružna zveza v Ljubljani svoj občni zbor.

Občni zbor je otvoril njen predsednik, dr. J. Krek. Povdarjal je važnost in moč domačih posojilnic in denarnih zavodov. Lansko leto, ko je manjkal denar na vseh koncih in krajih, ko je posebno v Avstriji tako trpela obrt, trgovina, delavski stanovi, je našel naš kmet varno zavetje v domačih posojilnicah. Naši denarni zavodi, včlanjeni pri Zadružni zvezi, niso čutili teh slabih denarnih razmer popolnoma nič in so imeli vedno denar na razpolago proti primeroma nizkim obrestim. To je moč naše organizacije.

Nato je podal poročilo o poslovanju zvezni ravnatelj g. Traven.

Zveza je štela koncem 1913. l. 682 zadrug. Na Kranjskem 337, na Štajerskem 116, na Koroškem 45, na Goriškem 7, v Trstu 6, v Istri 79, v Dalmaciji 92.

Pregledalo se je poslovanje 369 denarnih zavodov.

Zadružna zveza je lani ves čas posojevala proti 5½%, dočim so dajali drugi zavodi izven Zveze posojila po 6 do 8%.

Denarni promet je znašal 98,022.358 kron 96 vin. Čisti dobiček lanskega leta znaša 41.525 K 84 vin. Rezervni sklad šteje 184.969 K 84 vin. premoženja. Stanje deležev izkazuje 398.430 K.

Na občnem zboru se je sprejel sklep, po katerem osnuje Zveza poseben zadrugiški sklad, iz katerega se bodo podpirale zadruge, ki so prišle po raznih okolnostih v denarne stiske.

Političen pregled

AVSTRIJSKE DELEGACIJE.

Preteklo sredo se je otvorilo v Budimpešti zborovanje avstrijsko-ogrskih delegatov, to je odposlancev avstrijskih in ogrskih zbornic, ki sklepajo o skupnih zadevah avstrijskih in ogrskih dežel. Avstrijska in ogrska polovica imata namreč skupne izdatke samo za armado, mornarico, zunanje ministrstvo in za skupno finančno ministrstvo.

Letos zahtevata avstrijska in ogrska vlada od delegatov 765 milijonov kron, katere potrebujejo skupno zunanje in finančno ministrstvo, skupna armada in mornarica.

Zunanje ministrstvo.

Redni izdatki za prihodnje l. 1914-1915 so proračunjeni na 18½ milijona

kron. Za izvanredne izdatke je namenjnih okrog 280.000 kron. Še neplačani izdatki znašajo nad 750.000 kron.

Vsi izdatki za zunanje ministrstvo znašajo blizu 19 milijonov kron.

Armada.

Redni navadni stroški za armado znašajo za prihodnje leto 483½ milijona kron, izvanredni stroški 1½ milijona kron, za spolnitev armade in novih oddelkov v vojski izvanreden izdatek 40 milijonov kron, za nabavo vojnega materiala, kanonov, letalnih strojev, strelnih snovi, utrditev trdnjav in meje enkratni znesek 42 milijonov K. Vsega skupaj potrebuje armada za leto 1914/15 vsoto 566 milijonov kron.

Mornarica.

Navadni stroški znašajo 71 milijonov kron, izvanredni stroški 5½ milijona kron. Nove bojne ladje bodo stale 101 mil kron. Skupni izdatek za mornarico znaša 177 milijonov kron.

Skupno finančno ministrstvo.

Za to znašajo računi za bodoče leto rednih 5 milijonov krbn in izvanrednih 17.000 kron.

Kdo bo plačal?

Vsi izdatki skupne avstro-ogrške vlade znašajo tedaj 765 milijonov, in od teh bo šlo za armado in mornarico 743 milijonov kron. Ali bo treba za pokritev teh izdatkov novih davkov? Ne! Vsi ti izdatki se bodo pokrili deloma z dohodki, ki jih dobi država iz colnine. Colnina sama bo pokrila 217 milijonov teh izdatkov. Drugih 550 milijonov bodo pokrili davki, in sicer: Od vsakih 100 kron bodo pokrile ogrske dežele 36¼ K, avstrijske dežele pa 63¼ kron.

Ta denar se pa bo dobil iz starih davkov in ne bo treba za to nobene nove davščine. Pripomniti je tudi treba, da se ti izdatki ne bodo plačevali naenkrat v enem letu, ampak se bodo razdelili na več let.

Prestolonaslednik v delegacijah.

V Budimpešti zborujejo avstrijski odposlanci posebej, ogrski odposlanci zopet posebej, včasih imajo tudi oboji skupne seje. Prvo skupno sejo je otvoril preteklo sredo naš prestolonaslednik Franc Ferdinand; cesar je namreč še vedno bolehen in ni mogel v Budimpešto. Prestolonaslednik je povedal v cesarjevem imenu, da bo vladar vedno delal na to, da se v Evropi ohrani mir in red.

Zunanji minister o naši državi.

Pri zborovanju avstrijskih odposlancev je govoril tudi zunanji minister grof Berchtold o stališču naše države nasproti drugim državam. Rekel je, da smo z vsemi prijatelji in da bomo sklenili tudi s tistimi, ki niso še naši prijatelji, prijateljsko zvezo. Odposlanci so sicer poslušali pazljivo njegov govor, ampak verjel mu pa ni nobeden. Najbrže minister sam ni bil prepričan o tem, kar je povedal. Ampak državniki so vsi taki. Najbolj važne reči za-

molče, tisto, kar povedo, pa že vsi vemo!

KRVAV MAJ V TRSTU.

V Trstu je veliko delavstva, laškega in slovenskega, socialnodemokratskega in slovensko-narodnega. Slovenski delavci so praznovali 1. maj, ki je nekak delavski praznik, s posebno slovesnostjo. Dopoldne so imeli shod v »Narodnem domu« in nato odkorakali v strnenih vrstah po tržaških ulicah. Bilo jih je blizu 5000. Ta reč je pa Lahe zelo ujezila. Sredi mesta, blizu cerkve sv. Antona novega, so začeli na sprevod metati stole in kamenje. Slovenci so se seveda branili in razbili pri kavarni, iz katere je kamenje letelo, mize. Po potu so Lahji vpili: Proč s Slovenci! Proč z Avstrijo! Živela Italija! Med Lahji in Slovenci je stopala močna orožniška straža, ki je skrbelo, da si nista obe stranki v lase padli.

Popoldne so se kravali nadaljevali. Po več gostilnah in kavarnah so Lahji razbili šipe in metali kamenje, na več krajih in cestah je pa došlo do krvavih spopadov med Slovenci in Lahji. Policija je zaprla blizu 250 demonstrantov, večinoma Lahov, več ranjencev so pa odpeljali v bolnišnice. Najhujši boji in pretepi so bili pri sv. Jakobu, kjer je najmočnejša slovenska naselbina.

VOLITVE NA TIROLSKEM.

Pretekli teden so volili Tirolci poslance v deželni zbor v Inomostu. Krščanske stranke na nemški in laški strani so sijajno zmagale. Celo v mestih so vrgli liberalce, da jih bo v deželnem zboru komaj za eno pest. Kričačev, kar so liberalci povsod, nikjer ne marajo, pač pa potrebujejo povsod resnih, delavnih mož, ki res kaj store za ljudski blagor.

RIMSKI PAPEŽ IN SRBIJA.

Kakor se sliši, bosta Srbija in sveta stolica sklenili med sabo cerkveno-državno pogodbo, po kateri bodo urejene cerkvene zadeve katoličanov in katoliške cerkve v Srbiji. Po tej pogodbi se bo katoliška cerkev v Srbiji neki takole uredila. V Belgradu se bo ustanovila katoliška nadškofija, v Skoplju pa škofija. Srbija bo plačevala potrebne izdatke za katoliško bogoslužje, zato pa bo imela primeren vpliv pri nastavljanju katoliških duhovnikov. Sv. stolica bo imela v Belgradu svojega zastopnika, Srbija pa svojega v Rimu. V srbskih katoliških cerkvah bo vpeljana kot obredni bogoslužni jezik glagolica. Tako bodo prišli morda tudi srbski katoličani do svojih pravic.

ALBANSKEMU KNEZU SE SLABO GODI.

Albanskemu knezu Vidu se godi slabo. Skušal je pridobiti zase razne albanske magnate, ki imajo vpliv med ljudstvom, pa se mu ni posrečilo. Vsled večnih sitnosti je postal že tako nevoljen, da jo je mislil že pobrisati nazaj, in sicer na tihem.

Listek

Kraljica majnika.

Bilo je spomladi viharnega in mrzlega dne v aprilu. Na koncu male vasi je stala hiša, kjer je stanoval stari, premožni kmet Matija. K njemu ni nihče rad zahajal, kdor pa je moral, je gledal, da je kmalu opravil; kajti Matija, vdovec brez otrok in bližnjih sorodnikov, je bil hudoben človek, ki se je rad prepiral, trdosrčen in skop. Nekateri imajo samo eno ali drugo teh lastnosti, Matija pa jih je imel vse in to v veliki meri. Neštetokrat so sosedje slišali, kako se je Matija prepiral s hlapcem in stare deklo in ju zmerjal. Večkrat se je pa tudi slišalo pridušeno vzdihovanje in stokanje slabotne ženske in takrat so ljudje govorili: »Uboga Neža, koliko trpi! Toda Matija bo že Bog tudi kaznoval za njegovo trdosrčnost.«

Tudi tega dne je bilo slišati iz Matijeve hiše stokanje in zmerjanje; če pa ni bilo mogoče vsega razumeti, je bil vzrok vihar, ki je zavil zemljo v pravi snežni metež in je divje drvil mimo streh in dimnikov.

V hiši, v podstrešni sobici, je ležala na slabi, polomljeni postelji slabotna ženska Neža, stara petdeset let. Glavo je imela obvezano, obraz upadel in shujšan, njene oči, iz katerih je sevala bolečina, so gledale proseče k Matiju, ki je stal pri vratih. Njeno telo se je očitno stresalo vsled mrzlice in mraza pod tanko odejo; skozi slabo zamašeno okno je zdaj pa zdaj priletela snežinka ter padla na posteljo ali pa na trohneča tla.

»O Matija, kako hudo je biti v mrazu,« je stokala bolnica. »Vsaj malo daj zakuriti, samo za nekaj časa. Ti ne veš, kako huda bolezen je protin.«

»Nič ti ni hudega, ne,« je zagodrnjal Matija. »Ležiš tu kakor v pernici, protina pa tudi ne preženeš, čeprav bi bilo zakurjeno. Drva so draga in včeraj je bil že sv. Jurij. Spomladi ne pustim več kuriti, saj si tako lepo tukaj med štirimi stenami in nimaš drugega dela, kakor leno ležati v postelji; drugi ljud-

je morajo trdo delati in se mučiti —«

»Toda, gospodar,« se vmeša dekla, ki je bila vstopila pri zadnjih besedah in je vse slišala, »dajte se no vendar omečiti. Dokler je bila Neža še mlada in zdrava, koliko je pomagala vaši pokojni gospodinj! Več je storila, kakor dvoje poslov in — —«

»Toda tebe nič ne briga,« je vzkrikel Matija. Toda stara dekla je neustrašeno nadaljevala: » — — in vaše otroke je ona vzgojevala že zato, ker so bili otroci njene sestre. Da jih je pa Bog k sebi vzel, ona gotovo nič ne more za to. Ampak to pa rečem: če ne bi bila Neža v teh dvajsetih letih, odkar je pri vas, toliko delala — drugje bi bila gotovo še pri zdravju in moči — —«

»Molči,« je zakričal Matija, »ničesar mi nimaš očitati, tukaj sem jaz gospodar!«

»Toda neusmiljen gospodar, gospodar brez srca, gospo — —«

»Kaj?« je zarohnel zdaj trdosrčnež in se je bližal dekli, medtem ko se je bolnica na postelji s težavo vzdignila in sklepajoč roke prosila deklo, naj preneha. Toda dekla je mirno stala pred Matijem in pokazala okno, ki je bilo napol razbito in skozi katerega se je sneg vsipal v sobo: »Že celo zimo je tako in niste ga dali popraviti,« je dejala ter pogledala Matija z iskrecimi očmi; nato pa se je odprla zatvornica: » — — in samo enkrat v letu, na sveti večer ste dali zakuriti, ker vas sicer preveč stane; doktorja niste še nikoli k nji poklicali, ker vas sicer preveč stane; od lekarne ali zdravil vam ni smel nihče žugniti, češ, da je predrago; najslabše, posneto mleko dobi uboga svakinja, mesne juhe ali jajca ji ne pustite dati, ker je treba za to nekaj krajcarjev; blazina, na kateri leži, je trda in mrzla, ker se vam zdi škoda zato nekaj svežega ličkanja; odeja in obleka, kar jo ima Neža na sebi, so cunje, in vendar leži v skrinjah še od pokojne gospodinj do sto vatlov platna. Ona vam je delala kakor živina in to ima zdaj v zahvalo! In kolikokrat ste jo že preklinjali, pretepali — to je vnebovpijoče —«

»In če jo ubijem, to tebe nič ne briga,« je zakričal Matija kakor divji, »in če hočeš, precej lahko pušiš službo!«

»To bom tudi storila, Matija,« je odločno odvrnila dekla; »dovolj mi je

tega; že tako in tako sem ostala tukaj toliko časa zaradi uboge, zapuščene svakinje, toda dalje časa ne vzdržim. V takem kraju ne more biti blagoslova božjega, kjer je toliko greha. Nočem biti tukaj, ko bo strela udarila v hišo, nočem biti deležna greha, zato pa grem, in da veste zakaj, zato sem vam to povedala.«

»Kako praviš,« je kričal, »kaj, kaj?«

»Potem pa bom šla k sodniku,« je nadaljevala, »in mu bom povedala, da je bila vaša uboga svakinja predvčerajšnjim zopet tako tepena, da je po roki vsa plava od udarcev, in da bi kmalu od lakote umrla. Potlej bodo tudi pri sodišču zvedeli, zakaj sem odšla — od vas sploh ne sprejemem odpovedbe, vi mi ne boste odpovedali, jaz vam sama odpovem. In če se Neže še enkrat dotaknete, grem takoj na sodnijo. Tako, da boste vedeli!«

To rekši je dekla odšla. Stari Matija je bil ves zelen od jeze, vsled deklinih besed. Krčevito je stiskal roke v pesti in se kakor besen obrnil proti postelji. Bolnica je proseče vzdignila slabotne roke, kot bi se hotela braniti, njene širokoodprte oči so izražale strah in prošnjo. Najbrže vsled dekleline grožnje pa se je Matija premislil ter je samo grdo zaklel, se obrnil in trdo zaloputnil vrata za seboj.

Nekaj minut pozneje je sedel odzдолaj v veliki družinski sobi, kjer je bilo gorko. Odrezal si je bil precejšen kos slanine in kruha in oboje udobno užival. Zraven je stal vrč s starim, izvrstnim črešnjevcem; tudi tega si je privoščil. Kajti stari Matija je bil sicer za druge skop, zase pa ne. Po smrti žene in edinega otroka, ki mu je bil še ostal, je postal še bolj trdosrčen. Neža, ki je bila ostala pri hiši samo zaradi sestre in zaradi njenega otroka je mnogo pretrpela; po smrti otroka svoje sestre pa bi bila rada odšla od hiše, ker jo ni nič vezalo nanjo. Toda zbolela je, in kmalu nato je je hudo začel mučiti protin. Župnik je bil mnenja, da je najboljša, če bi jo poslal Matija v bolnišnico. Toda k temu se skopi Matija ni dal pregovoriti in ker ga nihče ni mogel siliti, je uboga reva ostala v hiši in mnogo trpela od divjega, neusmiljenega gospodarja. Toda danes se je prvič zgodilo, da se ni jezil toliko nad Nežo.

ampak nad deklo, župnikom, sodnijo, nad vsem svetom, samo nad deklo ne. Prvič mu je danes padlo v glavo, da Neža še nikdar ni tako govorila z njim, kakor danes dekla, in vendar dekli ni nič hudega storil. Neža ga je samo parkrat prosila, naj vendar z njo malo boljše ravna, sicer pa je samo molila.

V tem trenutku je nekdo potrkal in vstopil je gospod župnik, pozdravil kmeta in vprašal, kako se kaj počuti bolnica. Matiju, čeprav je bil brez vesti, je postalo vendar malo tesno pri srcu; toda gospodu župniku vendar ni mogel braniti, da ne bi šel gor pogledat.

Ostal je zgoraj kake četrt ure. Ko je nekoliko molil in bolnico potolažil, je prišel dol. Matija je pričakoval, da mu bo zdaj začel brati levite in si je v ta namen izmislil dokaj zvičaj in laži. Toda nič tega; gospod župnik ni nič omenil od bolnice, tudi hud in jezen ni bil videti; govoril je, kakor da bi bilo vse v redu, in ko ga končno Matija vpraša pol zares pol za šalo: »Ali je Neža kaj zabavljala čez me?« mu je gospod župnik jasno in točno odgovoril: »Niti besede ni rekla čez vas.«

»Ji tudi ne bi svetoval,« si je mislil Matija, vendar je moral priznati, da je svakinja to prav dobro napravila.

Tu je začel župnik: »Matija«, pravi, »malo prošnjo imam do vas. Sklenil sem, da bodo odzdaj tudi v naši mali cerkvi v maju mesecu vsaj vsak teden enkrat večernice v čast Materi Božji. Za to pa je treba mnogo cvetja in sveč. Ali boste tudi vi nekoliko prispevali? Gotovo bo to koristilo Vaši duši in telesu.«

To povabilo je prišlo Matiju ravno prav. Mislil si je: »S tem, da bom v božjo čast prispeval, bom potolažil vsaj nekoliko svojo slabo vest.« Zato je odgovoril nenavadno vneto: »Z velikim veseljem, gospod župnik, in prav rad!«

Čez osem dni je bila resnično prva majeva slovesnost v mali cerkvi, prva, kolikor so se spominjali vaščani. Vse je prišlo k tem prekrasnim večernicam. Cerkev je bila vsa kakor spremljena. Pred oltarjem in skozi ob stenah so stale sveže breze in smrečice,

oltarna slika Matere božje je bila vsa ovita z zelenjem in cvetjem. Skozi odprta okna se je smehljalo čisto nebo, kakor oko nedolžnega otroka in kakor ono gorko in ljubko; kosovo petje se je veselo glasilo iz bližnjih dreves.

Orglje zadone in iz čistih grl se oglasi prekrasna pesem:

Že slavčki žvrgolijo
se maj vesel budi — — —

Sledile so še druge. Nato je imel govor častiti gospod župnik. Z lepimi, pristrčnimi besedami, polnimi svetega majnikovega veselja je razložil, kako in zakaj naj posebno v majniku, pomladnem mesecu, slavimo nebeško kraljico. Ona je mati svetega veselja, najčistejša, najnedolžnejša Devica in naša pomočnica. In ko se je oglasil »Amen«, se je vse čudilo, zakaj je govor tako hitro končan; tako lep, tako pristrčen in tako kratek se jim je zdel, da bi ga hoteli poslušati še dolgo.

In nato so sledile litanije Matere Božje in še toliko lepih stvari, ki se gode ta čas v cerkvi.

Tudi stari Matija je bil v cerkvi in čudno, tudi v njegovem srcu so se začele porajati resnejše, plemenitejše misli. Mislil je na Nežo, kako se ji v resnici slabo godi: »Okno bo treba popraviti, novo blazino in sveže perilo pripraviti. In kaj gorkega in tečnega bi ji dobro storilo; kako bi bila zato hvaležna, kako vesela, kako bi mi vsega dobrega želela. In ona je tako plemenita; župniku ni rekla o meni žal besede.«

In nadalje mu je prišlo na misel, kar mu je pred nekaj dnevi rekla dekla: »Kakor vi delate z Nežo, to je v nebovpijoč greh.« Da, prav je imela, tako si je Matija mislil sedaj. In to je trajalo leta in leta. Koliko krivic ji je napravil! »To bo treba vse popraviti,« tako sklepe. In vedno resnejše misli mu vstajajo v glavi, ko odgovarja pri litanijah: »Prosi za nas!« Nikoli še ni molil s takim zaupanjem, kakor danes.

Končno mu pride kakor luč iz neba misel: »Kaj, če bi se enkrat otesel vseh grehov, ki mi že leta in leta teže dušo,

vseh grehov in krivic, ki sem jih prizadejal svoji ubogi svakinji? Za pokoro pa bi vsaj nekoliko popravil te krivice.« Ta misel je zelo tolažilno vplivala nanj. In ko so bile večernice končane, gre domov in sicer naravnost k Neži. Malo težko je sicer bilo, ampak počasi je pa vendar šlo. Naj mu nikar preveč ne zameri, saj se ve, da je kmečki človek trd in neotesan in da je bil slabo vzgojen. Saj ni mislil vedno tako; zares včasih se je bil spozabil, in da zdaj spozna, da je bila zares jako potrpežljiva, in da vidi, koliko trpi in da ne bi nikdar tako potrpežljivo prenašal mrzlice in protina — kar me Bog obvari, je pristavil — naj mu torej nikar preveč za hudo ne vzame, zdaj bo vse drugače in boljše.

Tako in še dalje je govoril in Neža se je medtem jokala od veselja in tolažbe in vedno znova ponavljala, da ni nevoljna nanj, da je bilo vse to le volja božja in še toliko dobrih, tolažilnih besed, kakor jih znajo in morejo le ljudje, ki so v resnici ponižni in pobožni.

In končno, ko ji je Matija svetoval, da bi šla v zavod usmiljenih sester; on bo vse plačal, saj ji je dolžan za njeno tolikoletno delo, dolžan toliko, da ji ne bo mogel poplačati — se je njeno obličje zasvetilo v radosti, tako da je Matiju postalo pri srcu gorko. »Matija, če to storiš, bom prosila Boga, dokler živim, naj ti povrne to dobroto. Naj ti On tisočkrat povrne!«

In tako se je tudi zgodilo. Matija pa je takoj naslednji teden šel v bližnje mesto in opral svoje srce in svojo dušo. In tako stori večkrat na leto. Dostikrat tudi obišče svojo svakinjo Nežo, ki ne bo več dolgo, ki pa potrpežljivo in vdano prenaša bolečine. Enkrat ji je dejal: »Saj sem vendar že star, pri šestdesetih; pa vendar mi je tako lahko in veselo pri srcu, da bi zavriskal kot fant. In veš, Neža od kedaj? Od tistih šmarnic pred tremi leti.«

»In veš«, ga vpraša Neža, »kdo ti je izprosil to milost? Majnikova kraljica!«

»Da, Majnikova kraljica, zato ji bom do smrti hvaležen,« odgovori Matija.

Rokodelski pomočniki na potu.

Kako pisano je življenje rokodelskega pomočnika! Koliko sveta vidi in kaj vse doživi. Pred nekaj dnevi se je oglasil v Ljubljani 18 tel star ključavničarski pomočnik Ludovik Virc iz mesta Lucerna v Švici. O svojem enoletnem potovanju nam je pravil sledeče:

Dne 1. majnika lanskega leta je zapustil Lucern ter odšel čez Genf in Lyon v Pariz, potem pa nazaj v Avignon. Tam se je seznanil z nekim 18 letnim Čehom, ki je dezertiral od vojaške godbe v Avstriji in bil tedaj tam v bolnišnici za strežaja, kamor je tudi njega spravil. Služila sta skupaj tri tedne. Plače je imel Virc 70 frankov, a tudi napitnine je dobil do 6 frankov na dan. Ni pa mogel prenašati operacij, posebno še, ker so bili zdravniki, kakor pravi, zelo neusmiljeni. Odpeljala sta se z vlakom v Marseille, kjer sta bila 12 dni, a ker nista dobila dela, sta šla v Toulon, kjer je francoska vojna luka. Tu so ju osumili špijonaže in zaprli, a čez dva dni zopet izpustili. Od tam sta šla peš v letovišče Kannes, čez dva dni pa v Nizzo, od tu čez 10 dni v Monte Carlo; od tam sta odšla čez Mantovo v S. Remo, potem v Genovo, kjer sta ostala 16 dni. Nato sta se ukrcala na ladjo ter se odpeljala v Aleksandrijo, kjer sta bila 14 dni v Rudolfovem azilu. Ker ni bilo dela, sta odšla v Kairo. Tam sta se sešla z dvema drugima »Robinzonoma« in so jo skupaj mahnil čez puščavo v Port Said.

Po puščavi, po kateri so hodili 6 dni, jim je predla slaba, ker je pošla voda in skoraj vsa živila, a so imeli tudi strah pred Beduini (arabskimi pastirji). Seveda so morali prenočevati kar na prostem ter precej trpeti pred puščavskim mrčesom. Šli so mimo dveh hiš, nekake puščavske gostilne, kjer so dobili arabskega kruha in vode proti visoki plači. Srečali so dve karavani, katere so jih obdarile z vodo in živili. Ti karavani sta bili dveh bogatašev, ki sta si »špogala« ta zanimiv, a nevaren šport. Ob straneh in spredaj sta imeli po kakih 50 oboroženih Arabcev, ki bi jo branili pred napadom Beduinov. Vsi štirje potniki bi bili lahko zapadli smrti, bodisi vsled napada Beduinov, bodisi, ako bi bil začel vleči morsum (puščavski veter) ter vse skupaj zasul, a k sreči ni bilo ne prvega ne drugega, tako da so končno vendar vsi izmučeni, žejni in lačni dospeli v Port Said. Tu so bili štiri dni, potem pa odpluli z ladjo čez Sueški kanal v Beuruth. Od tu so šli zopet čez manjšo puščavo v Jeruzalem, kjer so prodali odeje in drugo ropotijo, ki se rabi na teh potih, potem pa šli v azil, kjer so se prav dobro imeli 11 dni.

Nato so jo krenili zopet peš v Carigrad, kjer se niso mogli načuditi razcapanim turškimi vojakom. Prenočevali so v grški krčmi, in ker tu ni bilo zanje, so se podvzivali v Solun, od tam v Patras in zopet od tu v Pirej, kjer jim je že tretji dan pošlo vse, živila in denar, in tako so trpeli par dni naravnost glad. Grk in Arabec ne dasta namreč nič, makari če vidita človeka gladu umirati. Do bogatincev se pa

ne more, ker imajo vsi pred hišami v vezah straže, ki nikogar ne puste do gospodarjev, ako nimajo posebnih naročil. Poleg tega so pa še večinoma ti ljudje vdani nečistemu življenju in se jih je vsled tega še bolj izogibati. Boljši kakor Grki in Arabci pa so pravi Turki (včasih niso bili). Ti imajo vsaj nekaj srca. — Med potjo, to naj bo še povedano, so pri Nilu videli se solnčiti tri velike krokodile, v vodi pa samo glavo nilskega konja.

Iz Pireja je Čeh brzojavil po denar in Vircu dal toliko, da se je peljal z ladjo v Atene h konzulatu, ki ga je poslal potem v Trst, odkoder je sedaj na potu proti domu. Virc zatrjuje, da ga noga ne bode več ponesla iz domače dežele, lepe Švice, pač pa bode doma kakor preje pridno delal, a te poti, ki bi bila lahko zanj usodna, je pa zelo poučna, ne pozabi nikoli več in je tudi nikomur ne svetuje, ker tudi če se v opisanih krajih dobi kako delo, ni mogoče živeti civiliziranemu človeku, ker Arabcu, kakor Zamorcu ni moč konkurirati niti z delom, niti z življenjem.

Dom in svet.

Seja deželnega odbora 4. maja. Dovolji se podpora za most na progi Breznica—Žirovnica. — Deželna banka izplačaja občini Vipava 1 milijon kron posojila. — Zgradba vodovoda za Stari trg in okolico na Notranjskem se odda tvrdki Rumpelj. — Dovolji se podpora za pogorelce v Podhosti. — Z letošnjim letom se premovanje telet dokonča. — Dovolji se podpore: gasilnemu društvu v Zgor. Tuhinju in na Vrhnikih.

Umrl je v Trnovem pri Ljubljani Andrej Verbič v 80. letu svoje starosti.

Izgubila se je denarnica s srednjo vsoto denarja med potjo od trnovske cerkve do konca Kladeznih ulic. Najditelj se prosi, da jo izroči v župnišču v Trnovem.

Vsled kokošij umri. V Horjulu je stikal štiriletni Matija Jernek na podu po kokošjih gnezdih. Deček je padel pri tem s poda in se tako poškodoval, da je kmalu nato umrl.

Nesreča. Pretekli torek, dne 28. aprila se je ponesrečil povsod po Dolenskem znani lesni trgovec g. Javornik star. iz Zalne. Nesreča se je zgodila takole: V torek dne 28. t. m. je šel g. Javornik mlajši iskat iz soteske očeta na kolodvor v Stražo. Napregel je novokupljenega mladega konja. Nazaj grede pa se je konj pred klancem v Strmolah nečesa ustrašil, skočil nagloma v stran, pri čemer je mladi Javornik odletel z voza. oče pa je prišel pod voz in se nekaj časa valil pod njim. Dobil je pri tem težke poškodbe, posebno na glavi, in se onesvestil. Na klic g. Javornika mlajšega so prihiteli ljudje iz Rumanjškega mlina in iz straških vinogradov, nosili v klobukih vodo iz Krke in umivali ponesrečenca. Konja so vjeli cestni delavci vrh Strmol. Ponesrečenca so na vozu peljali k Vintarju v Stražo, kamor je takoj prišel dr. Konvalinka iz Toplic.

Ker je ponesrečeni izgubil mnogo krvi in si udril lobanjo, je njegovo življenje v nevarnosti.

Preizkušnja trtnih škropilnic in žveplalnikov priredi novomeška kmetijska podružnica v ponedeljek, 11. maja, na kmetijski šoli na Grmu. Prične se s preizkuševanjem strojev ob 8. uri zjutraj. Preizkušnja ima namen, da primerjamo delo raznih škropilnic in žveplalnikov in se prepričamo, katere bi bilo najbolje naročavati. Vsak vinogradnik vé iz lastne izkušnje, da je velik del uspeha pri škropljenju trt odvisen od dobre škropilnice. Preizkušale se bodo tudi drevesne škropilnice. Razne tvrdke so se že na vabilo podružnice odzvale in priglasile svoje stroje v preizkušnjo. Vabimo naše vinogradnike in tudi sadjarje, da se preizkušnje v velikem številu udeležijo in tako na lastne oči prepričajo o dobroti posameznih škropilnic in žveplalnikov.

Uboj pri Završnici. Na Žirovnici so fantje popivali predpreteklo nedeljo v neki gostilni. Drugi dan so našli pred Šmonovo gostilno mrtvega 24letnega Jožefa Malija, ki je bil uslužben pri deželni elektrarni pri Završnici. Na glavi je imel veliko rano. Ubijalca niso še dobili.

Sestro išče. Pred kakimi 20 leti je takratni prožni delavec v Zalogu, Anton Kolenčič, sprejel od vdove Pezdír z Brezovice, okoli leta staro dekletce Marijo, za svojo. Vse prizadevanje, najti to dekle, je brezuspešno. Župni urad D. M. Polje je sporočil, da sta se zakonska Kolenčič preselila v Udmat in tudi tam umrla. O Mariji Pezdír (Kolenčič) pa ni nič znanega. Kdor bi kaj vedel o imenovanem, naj blagovolj sporočiti upravništvu »Domoljuba«.

Zemljevidi v harmoniki. Na Štajerskem so prijeli blizu Celja dva Laha, o katerih sumijo, da sta vohunila za laško kraljestvo. Eden, piše se Valente, je imel avstrijske karte skrite v harmoniki, drugi Jokonelli, je pa imel s seboj papagaja. Oblčena sta bila kot dva zidarja.

Suša v Istri. Že od 8. aprila t. l. ni bilo dežja v Istri. Veter in toplina sta posušila zemljo tako, da kaže razpokline. Senokoše so radi suše rumene. Živina in ovce nimajo paše. Zemlja se ne da orati. V senci kaže toplomer do 16 stopinj R. topline. Zgodaj suša, zgodaj vročina; kaj bo še!

Volkovi v Liki na Hrvaškem so postali prava nadlega; dasi je minula zima, se pojavljajo v vaseh v celih čredah. Tako so se o pravoslavni Veliki noči priklatlili v Staro Selo in Doljane v občini Otočac, ter raztrgali mnogo ovac in eno kravo. Vaščanje so se oborožili s puškami, sekirami, vilami in jih napodili nazaj v planine. Zverji beže s planin preplašene vsled razstreljevanja skalovja pri gradnji liške železnice.

Parni mlin pogorel. V Karčovini pri Mariboru je pogorel 28. aprila parni mlin Hansa Marksa. Pogorel je nanovo urejeni mlin in 12 vagonov pšenice. Škode je 100 tisoč kron. Ko je gospodar izvedel za nesrečo, je padel v nezavest, tako hudo ga je zadela ta nesreča.

Umril je preteklo nedeljo v Gorici dr. Anton Dermota, pisatelj in politični vodja goriških socialnih demokratov.

Po turško. V Rogatici v Bosni je 60letni kmet Dupljanin že dalj časa živel v sovraštvu s sosedom Pajićem in mu obečal maščevanje. Te dni je prišel v Dupljaninovo hišo 9letni Pajićev sinček. Komaj je starec zagledal otroka, je zgrabil sekiro in najprvo dečku razklal glavo, nato mu jo pa odsekal. Potem je ves krvav stekel proti potoku, v katerega je nameraval skočiti, toda sosede so ga prehiteli in izročili orožnikom.

Zagrebska nadškofija. V Zagrebu je umrl 26. aprila nadškof dr. Jurij Posilović. Star je bil ravno 80 let. Pokojnik je bil skozi več let bolehen, posebno pa zadnja leta. Zagrebska nadškofija je zelo bogata, zato je tudi pokojni nadškof imel na razpolago precejšnje vsote denarja, katere je pa obrnil v dobre namene. Za novo cerkev Srca Jezusovega v Zagrebu je dal 400.000 kron, za druge dobre namene 1.200.000 kron. Za reveže je dal 220.000 kron. Sam zase je ljubil mir in samoto. Bil je tudi sam zgled lepega cerkvenega življenja. — Novi zagrebski nadškof je postal dr. Anton Bauer. Novi nadškof je iskren prijatelj Slovencev in vnet pospeševatelj katoliškega gibanja na jugu. V Ljubljani je bil že večkrat, zadnjič lansko leto na katoliškem shodu, kjer je daroval pri posvetitvi Brezmadežni na Kongresnem trgu sveto mašo.

Branitelj vere. Benediktinci v Pragi so za slovenski oddelek društva sv. Bonifacija začeli izdajati slovenski list »Resnica«, apologetičen mesečnik. List bo izhajal vsak mesec in se razdeljeval zastonj po cerkvah, in sicer po službi božji na cerkvenih vratih. Sme se razdeljevati tudi v katoliških društvih in družbah na mesečnih sestankih. Po hišah se ne sme raznašati, razun članom Bonifacijevga društva. V cerkvi se list da lahko vsakomur, ki ga sprejme. »Resnica« se smatra kot tiskan pouk v krščanski nauku, ki se razdeljuje po škofovem ukazu in se zato ni bati nadlegovanja od strani oblastev. »Resnica« naj pride v vse družine. Deli se zastonj, le prosi se, da se pri razdeljevanju podeli miloščina za tiskarske in poštarne stroške. Kar preostane, se bo dalo škofijstvu. — List za meseca januar in februar je že dotiskan in se pošlje župnim uradom do srede maja. Naj župni uradi po zanesljivih osebah poskrbe za razdelitev lista in pozneje za miloščino. Ker ima list izključno apologetičen namen in se bo po vsebini razlikoval od »Bogoljuba« in »Domoljuba«, mislimo, da jima ne bo škodoval; no, saj se je apologetičen list, in sicer oziraje se na naše slovenske potrebe, že davno želel. Z veseljem so list »Resnica« sprejele škofija Gorica, Trst in Maribor. Urednik mu je tržaški duhoven g. Anton Čok.

Premoženje v umetni grbi. V New-Yorku je po cestah tega milijonskega mesta prosjačil več kot 20 let neki grbast berač Viljem Kaler, ki se je preživljal z ostanki jedil, ki jih je našel v smeteh. Bil je tudi brez doma ter je spal pod mostovi

ali na podobnih krajih, kjer je bil zavarovan pred vremenom. Ker so bile noči pred nekaj dnevi zelo mrzle, se ga je usmili neki policaj in ga odpeljal v stražnico, kjer mu je v zaporih odkazal prenočišče. Slučajno pa je položil policaj roko na beračevo ramo in v svoje veliko začudenje je opazil, da je njegova grba popolnoma trda. V zaporu so dognali, da Kaler nosi umetno grbo iz cinkove pločevine, ki je bila napolnjena z bankovci in hranilnimi knjižicami v vrednosti 173.000 dolarjev (865.000 kron).

Ne bojo ga več pili. Vlada v Zedinjenih državah je prepovedala vojakom vojne mornarice piti alkoholne pijače po vseh ladjah in vseh vojnih pristaniščih. Na nobeni ladji ne sme biti več niti kaplje alkohola. Vojaki so neki nejevoljni in pravijo, da tako ne bo šlo.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge, za katere jamči dežela Kranjska, in jih obrestuje po 4 ³/₄ % brez kakega odbitka.

Čradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Kako delajo drugod pri volitvah.

Letošnje leto, meseca februarja, so imeli na Badenskem na Nemškem v volilnem okraju Ofenburg volitve za nemški državni zbor. Šlo je za to, da katoliška stranka iztrga okraj iz rok liberalni stranki.

Vse stranke so napele svoje moči do skrajnosti. Pri prvi volitvi je dobila katoliška stranka 12.259, liberalci 9616 in socialni demokratje 3032 glasov. Ker ni dobila nobena stranka nadpolovične večine glasov, je bilo treba še enkrat na volišče k ožji volitvi med katoliškim in liberalnim kandidatom.

Sedaj je pa šlo čisto zares. Izid volitve je bil odvisen od vsakega glasu. To so katoličani dobro vedeli. Zato so se vrgli v boj z vsemi silami. Na Badensko so prišli najboljši državni poslanci katoliške stranke v volilni okraj agitirati in volilce navduševati. Pomagala jim je cela četa badenskih deželnih poslancev. Katoliški kandidat profesor Wirt sam je imel v par tednih 80 shodov. Cel okraj je bil prepreden z agitatorji in ljudskimi govorniki, tako da ni mogel noben volilec uiti.

Na dan volitve, dne 14. februarja, je bilo silno slabo vreme. Dež je lil, kakor iz škafov in pota so bila taka, da je človek komaj po njih hodil. Ampak katoliških volilcev to ni motilo. Kdor ve, kaj pomenijo volitve, tega ne ustraši ne vihar, ne slaba pot. Ko se je začela volilna bitka, so bili že vsi na svojem mestu. Katoličani so dali na razpolago čez deset avtomobilov, ki so vozili bolnike na volišče. Na voliščih so pa zasedli vsa pota in ceste, da jim niso mogli tudi ne enega volilca iztrgati. Od vseh strani so prihajali pristaši katoliške stranke v volilni okraj, odkoder so bili doma, da so pregovarjali in spremljali volilce na volišče, ki bi drugače doma ostali. Ceste so bile polne avtomobilov, voz, pešcev, hiše in brzojavni drogovi, vse je kričalo v plakatih. Prišli so na volišče katoliški volilci, ki niso že po deset let volili! Katoliška stranka mora ta okraj zopet nazaj dobiti! Ta volilna parola je spravila vse na noge in vsak se je bal, da bi morda ravno njegov glas bil kriv, da bi katoliški kandidat propadel.

Volitev se je končala, volilo je 27 tisoč 373 volilcev, 96 odstotkov vseh volilcev. Katoliški kandidat je dobil 13 tisoč 137, liberalen kandidat 13.050 glasov. Katoliški kandidat je zmagal z večino 87 glasov. Pravijo, da takih volitev na Badenskem še niso doživeli.

Zakaj to pišemo? Zato, da pokažemo, s kakšno navdušenostjo, neustranjenostjo in nezlomljivim prepričanjem gredo drugod vsi do zadnjega bolnika na volišče katoliški volilci! Zato, da pokažemo, da se ne smemo pri volitvah zbiti nobenega truda, nobenega dela, ne slabe poti, ne slabega vremena, ne poslušati hinavskih in lažljivih agitatorjev nasprotnih strank. Če vidimo enkrat, da je stranka, ki ji pripadamo, na pravi poti, potem se je moramo držati naravnost z železnimi rokami.

6400 metrov v zraku.

Največja visočina, v katero so zleteli zračni letalci, je 6400 metrov. Tako visoko v zrak se je dvignil s svojim zračnim letalom pred nedavnim časom na Nemškem Gvido Linekogel in prekosil s tem vse visočine, v katere so sploh prišli kdaj ljudje v zrakovih plovih.

O svoji zanimivi vožnji v zračne visočine pripoveduje sledeče: Komaj sem se dobro vsedel v stroj in zletel kvišku, sem se imel že z vetrovi boriti. V 3 minutah in pol sem bil že tisoč metrov visoko. Zašel sem v oblake tako goste, da nisem videl ničesar ne pod sabo, ne nad sabo. Močni vetrovi so me sukali zdaj sem zdaj tja, enkrat so me vrgli 100 metrov gor, zdaj zopet 100 metrov dol. Neprenehoma, vsako sekundo sem moral paziti na krmilo letalnega stroja in ga voditi tako, da mi niso mogli viharji blizu. Ko sem

prišel 5000 metrov visoko, je začelo mrzlo postajati in termometer je padel na 28 stopinj mraza pod ničlo. Tudi zrak je postal vedno redkejši; moral sem s posebno pripravo kisik udihavati (sestavina zraka, ki je potrebna za človeška pljuča). Ko sem prišel 6000 metrov visoko, so postale oči motne, nebo je postajalo temno-modro, v ušesih sem čutil neko bučanje in šumenje, glava je postala vedno bolj težka, letalni stroj je deloval vedno slabše. Pogledal sem na pripravo, ki kaže visočino, bilo je ravno 6400 metrov visočine, ki je ni dosegel še noben zračni letalec. Letal sem ravno poldrugo uro. Obrnil sem stroj in se spustil skozi morje oblakov zopet nazaj na zemljo.

Gorenjske novice

g Bohinjska Bistrica. Važen živinorejski shod se bo vršil prihodnji ponedeljek, dne 11. t. m., ob 11. uri dopoldne v Bohinjski Bistrici. Šlo bo za to, ali se naj bohinjsko pleme ohrani čisto ali naj se nadalje križa s pingavskim. Isti dan bo ob 8. uri premovanje goveje živine na sejmišču, po premovanju okrog 11. ure se bo pa vršil na sejmišču, ob slabem vremenu v hotelu »Pri pošti« živinorejski shod. Bohinjski živinorejci, udeležite se polnoštevilno tega važnega shoda. Sedaj bo prilika, da poveste svoje želje glede stare bohinjske goveje pasme. Gorenjsko živinorejsko okrožje je na ta shod povabilo tudi deželni odbor, deželno vlado, okrajno glavarstvo v Radovljici in c. kr. kmetijsko družbo.

g Drtija. Po trinajst letih se je vrnil iz Amerike s svojo družino Anton Per iz Podbrda in prevzel Barličevo posestvo. Kot pošten fant je odšel, še poštenješi in trdnejši se je vrnil s precejšnjim premoženjem. Z veseljem pripoveduje, kako je vseh trinajst let bil zvest »Domoljubov« varočnik in bralec.

g Moravče. V ponedeljek se je poročila Franciška Koprivšek iz Trzna in Štefan Grilj, organist pri Št. Jakobu ob Savi. Z nevesto smo izgubili zvesto članico Marijine družbe, odbornico ženskega odseka, večletno cerkveno pevko in najboljšo igralko. V novem stanu ji želimo obilo sreče in blagoslova, mi pa ji bomo ohranili trajen spomin.

g Nevlje pri Kamniku. Jakob Plahuta, posestnik in čebelar na Brišah je imel prvi čebelni roj 30. aprila. To ni sicer nič posebnega, ker smo brali, da je imel nekdo na Kranjskem prvi roj celo že 15. aprila. Letos smo pač imeli lep april. Zanimivo pa je to, da je roj tehtal šest starih funtov. To je nekaj nenavadnega pri tako slabi paši, kakor je bila lansko leto.

g Št. Vid nad Ljubljano. Dne 3. majnika je bil na Šmarni gori kaj vesel dan, praznik mladine. Zbralo se je nad 250 Orlov in nebrojna množica ljudstva. Najprej je bila sveta maša, nato pa mladeniški tabor. Govorili so: dr.

Jure Adlešič, g. Leopold Turšič in Štefan Erman.

g Skaručina. To nedeljo, 10. maja, bo tu pri Sv. Luciji v Skaručini velik shod. Vabimo pobožne vernike. Našo cerkev so dozdam kazila grda, široka glavna vrata, ki so bila pripravna za skedenj, ne pa za cerkev. Zdaj je pa dobila cerkev lepe, krasne bangerje in dvojna vrata. Bangerje je lepo in lično izdelal g. Feliks Toman, vrata pa po načrtu g. Tomana tudi dobro mizar Pešek v Šmartnem.

g Šmartno v Tuhinjski dolini. Znani zaigrzeni liberalni trgovec Engelman v Šmartnem je hotel uničiti župana Martina Poljanska v Zgoranjem Tuhinju. To je sam okoli pripovedoval. Ovadil je zato Poljanska, njegovo ženo in vrlega kmeta Zoretta, češ da so pritiskali na znanega šnoparja in zaupnika Engelmanovega, Alojzija Podbevška, da je po krivem pričal. Sodišče je vse tri obtožence oprostilo, pač pa se je dokazalo pred sodnijo, da je Podbevšek velik lažnjivec, Engelman pa hudoben človek, katerega naj se vsi ljudje ogibajo, če nočejo pasti v njegove zanjke!

g Trata v Poljanski dolini. Bivši orožnik, trgovec Paleček, ki je svoj čas preganjal reveže po cestah, je začel pred nekaj meseci trgovati tudi s slabimi časopisi. Ko je prišel tratarski župnik, g. Josip Brajc k njemu in ga prosil, naj bi opustil prodajo takih listov, ga je Paleček obližal z vodo. Nobene besede več, taka nizka surovost se samaposebi najbolj obsoja. Paleček jo je pa pri nas odigral za vselej! Tudi tisti, ki so z njim držali, so sedaj na jasnem, kakšna surovina tiči v njegovi koži!

g Iz Tuhinjske doline. Pomlad je oživela polje in hrib. Žito in trava vse lepo uspeva; najboljši prizor pa nudijo s cvetjem okrašeni sadni vrtovi. — V Motniku smo izgubili svojega župnika. Za dobre liste, knjige in izobraževalno društvo je pokojni gospod veliko storil. Motniško faro oskrbuje sedaj špitališki g. župnik. — Špitališki občinski lov je prevzel g. Šaver z Vranskega. Lov je dober. Vrh planin pri Šavninah pojó divji petelini, v jeseni pa pridelje v goste tudi gamsi. Pa tudi najemnik lova je dober gospod. Za novo šolsko zastavo v Špitaliču je daroval 50 kron.

Dolenjske novice

d Iz cerkljanske fare. Na veliko veselje vseh faranov je bil prestavljen nadučitelj Bohinec, liberallec. Na njegovo mesto je prišel g. Rostohar. Ljudje pravijo: »Ta bo za nas, ker je naša kri.« Liberalno misijonsko delo je pa sedaj prevzela učiteljica Kristina s tem, da vsiljuje po hišah »Slov. Narod« in druge take liste. Le naj dela! Za delo pride tudi plačilo. — Na Belo nedeljo je priredil Orel prelepo igro »Spoštuj očeta«. Uprizoritev je bila dobra in ljudje žele, da bi se ponovila. Bomo videli! — Po novi odredbi mora imeti vsaka pasja para svojo medaljo, čeprav še ni bila v vojski. Psi so na to medaljo

prav ponosni, gospodarji pa pravijo, da so predrage. Županstvo stane vsaka samo 12 vinarjev, prodaja jih pa po 60 vinarjev. Ni še nič krščanskega duha na našem županstvu.

d Iz Dobrniča. Najhujši gadji lovec je bil pretečeno leto Janez Pucelj, po domače Resnik iz Korit, ki je pobil 98 gadov, kakor je že poročal »Domoljub«. Tudi letos je začel ta mož pobijati to strupeno, človeku nevarno žival. Na Jurjevo nedeljo popoldne je pobil 7 gadov. Mož, star 60 let, je jako drzen; če vidi, da mu bo gad ušel, ga tudi z roko prime. Ta mož ima neko posebno privlačno silo na gade. Te gadje zalege je pri nas še veliko, ker je močno skalovit svet. — Gorelo je v nedeljo, dne 3. t. m., v Ajdovcu pri Dobrniču; pogoreli sta dve hiši z gospodarskimi poslopji. Zažgala je neka žena, opoldne je zakurila in pristavila kavo, ta čas je pa šla v bližnjo gostilno žejo gasiti. Ker pa je precej dolgo gasila, je ogenj všel v streho. Mož ji je pred par dnevi poslal denar iz Amerike. Prišla so na pomoč ognjegasna društva iz Dvora in Žužemberka. Ljudje, pazite na ogenj! — Cesto od Dobrniča na Plusko marljivo delajo; do konca oktobra bo dovršena. Dela nadzoruje deželni tehnik iz Ljubljane.

d Mladiški tabor pri Dobrem Svetu na Slinovcah se vrši v nedeljo, dne 17. maja t. l. Ob 8. uri sveta maša. Med mašo skupno sveto obhajilo. Po maši zborovanje. Tabora se udeležijo Orli, fantje iz Marijinih družb in sploh krščansko misleči mladeniči leskovške dekanije.

d Ponikve. Letošnjo pomlad se v naši vasi često oglašja smrt, ki ugrablja vaščane. Pred kratkim smo zopet zakopal Antona Praznik, po domače Tončkov. Kot prekupovalc z gobami, ježicami, raznimi rožami je bil daleč naokrog znan; bil je radodarne roke in prikupljivega značaja. Pet otrok ima, a nobenega ni bilo pri smrtni postelji, vsi so v Ameriki, kar je večkrat potožil. Značilne so bile njegove besede par dni pred smrtjo, ki jih je izrekel sosedu Antonu: »Vi boste orali, sejali, kmetovali po naših njivah, jaz bom počival v zemlji, nikdar več ne bom prijel za plug.« Storilo se mu je milo in utrnula se mu je solza. To je naš stari rod. Mladi rod pa pušča njive in gozdove in beži od pluga v tujino v jame in tovarne amerikske, kjer kopiči drugim zaklade, naša zemlja pa ostaja v pušči in propada. To je velik greh našega mladega rodu, a časi so slabši kot so bili.

d Rašica pri Velik Laščah. Fantje iz Rašice pišejo, da ni bil pri onem kravalu na železnici, o katerem poroča »Domoljub« dne 16. aprila, št. 16 leta 1914., noben fant iz Rašice udeležen. Rašički fantje so vsi na prostem in se ni omenjeni dan noben pripeljal z Dunaja. Dotični pridaniči so morali torej biti od drugod doma. — Opomba uredništva: Veseli nas, da skrbe fantje za dober glas svoje vasi in da tudi nase nekaj drže.

d **Ribnica.** Umrla je gospa Frančiška Prijatelj, mati profesorja g. Vlad. Prijatelja. V trgu kot v celi župniji je bila po svojem blagem značaju občeprijubljena in spoštovana. Naj v miru počiva! — Drugi gospodinjski tečaj se je pričel v torek, dne 28. aprila. Oglasilo se je zopet izredno veliko število deklet, od katerih se jih je sprejelo 25. Lepi uspehi prvega tečaja so dali mnogim poguma in željo po njegovih koristih. Tečaj se vrši v istih prostorih kot prejšnji.

d **Iz št. Vida pri Zatičini.** Dne 30. aprila pokopali smo Franceta Balant iz Zaboršta, p. d. Ihančka. Pokojni je bil stare in čislane Poževe rodovine, vseskozi pošten in tako marljiv, da si je s svojo pridnostjo pridobil lepo premoženje. Zastopal je vedno interese S. L. S. in je bil zvest naročnik »Domoljuba« že nad 20 let. Pokojnik zapuščal ženo, štiri sinove in dve hčeri. Kaj ganljivo je bilo videti, ko sta dva njegova sinova stopala za krsto v vojaški uniformi, oba službujoča pri konjenici. Zadel ga je mrtvoud na možgane teden prej, nakar je nastopila smrt.

d **Šmarjeta.** 25. aprila je preteklo 20 let, kar je prišel sedanji gospod župnik k nam. Sam Bog ve, koliko dobrega je v tem času storil za faro v cerkvi in zunaj cerkve. Mož in duhovnik je ves, kar ga je! Kar spozna za potrebno in dobro, to izpelje, naj velja, kar hoče. Mora se reči, da je s svojo požrtvornostjo in značajnostjo faro duhovno prenovil. Ko je gospod faro nastopil, je kar mrgolelo »Rodoljubov« po vaseh; šopiril se je liberalizem. Uvidel je, kako pogubonosno vpliva tisto grdo pisanje na ljudstvo. Začel je neizprosno boj proti brezverskemu časopisju. Ni nehal toliko časa, da je dobila Šmarjeta krščansko lice. In da Šmarjeta krščanska ostane, gospod kljub svoji starosti in bolehnosti še sedaj z mladeniškim ognjem skrbi. Ze leta 1898. je ustanovil dekliško in leta 1900. fantovsko Marijino družbo. Stavile so se sicer marsikateri zapreke, pa šlo je. Danes je sto in sto ljudi gospodu hvaležnih, da jih je v mladih letih izročil v Marijino varstvo, kjer so ohranili poštenost in nedolžnost. Vsa fara je vesela Marijinih hčera in sinov. Gospodu pa so v največjo tolažbo. Ko je gospod župnik nastopil župnijo, je precej izprevidel, da je farna cerkev premajhna. Hudo se mu je storilo, ko je videl, kako so se ljudje potikali med službo božjo okoli cerkve ali iščali v zakristiji, kjer niso slišali pridic, odkoder niso videli k oltarju. Najraje bi vse podrl in novo cerkev napravil. Toda to se ne da storiti brez denarja; tega pa ni bilo. Začel je varčevati, zbiral in zbiral je, da bi spravil skupaj potrebno svoto, pa kupček je počasi raste. Ko pa je leta znašala nekaj čez 20.000 kron, se gospod odjunačil ter sklene z zidavo cerkve začeti. »Z nič,« pravi, »se nisem upal, to bi bilo predrzno. Da bi se dosti denarja nabralo, bi bilo treba še čakati. Nekaj imamo, malo bodo ljudje pomagali, ma-

lo se zadolžili, pa bo šlo.« In res, šlo je! Berz posebnih nesreč, mirno se je sezidal lep zvonik in glavni del cerkve; bila bi danes dovršena cela stavba, ali vmes se je vtaknila centralna komisija na Dunaju. Ta ne pusti naprej delati, pa moramo gledati zraven novega to staro zaplankano grobljo in čakati dovoljenja. Ko bo vse izgotovljeno, bo to prava krasota, čast za faro in trajen spomin skrbnega, delavnega gospoda župnika Zamana. Podrobnejše ne bomo opisovali njegovega delovanja. Saj mu že to ne bo všeč, če izve, da ga po časopisih hvalimo, ker ne dela za hvalo ljudi, ampak za Boga! Bog naj mu podeli ljubo zdravje, da bode mogel še dolgo med nami delovati Bogu v čast, nam v veselje! Za njegove zasluge je imenoval ljubljanski knezoškof g. župnika za duhovnega svetnika.

d **Št. Jernej.** Liberalci so vedeli mnogo pripovedovati o klerikalcih, kadar je prišel davčni nadzornik poizvedovat, če so posamezni prav navedli svojo napoved o osebni dohodnini in obrtnem davku. Rekli so, da je takrat vselej župan postavil dva klerikalca kot zaupnika pri teh poizvedbah in da so ti klerikalci krivi, ker je bilo treba mnogo dohodninskega in obrtnega davka plačevati posameznim interesentom, češ, saj so ti lahko poročali, kakor so hoteli, samo da so nas bolj pritiskali. Letos pa sta bila zaupnika vzeta iz liberalne stranke in kako sta ta dva zastopala interesente, bo pokazala bodočnost! — S l. majem je prevzela firma Globočnik-Kastelic avtomobilno vožnjo med Novim mestom in Brežicami, tako da imamo sedaj prav dobro zvezo z vlakom. — V nedeljo, t. j. 10. maja, se vrši v društveni dvorani tečaj celega krškega okrožja. Z ozirom na prihodnjo okrožno prireditve se bodo vadile proste vaje s palicami.

d **Škocijan pri Mokronogu.** Durjava je utrgal našemu organistu plačo, ki se mu je dosedaj dajala. Zdaj ga je že doletela kazen za to dobroto. Poginila mu je namreč krava. Durjava, na svetu se vse maščuje, včasih zelo hitro. — Končana sodna obravnava proti gg. kaplanoma je liberalcem nosove podaljšala. Kadar se gre proti kakemu duhovniku, so naši žandarji zelo goreči. Zeleti bi, da bi vsaj približno toliko vneme pokazali, kadar se gre za škocijanske pretepače in rogovileže. — Jeniču, ki je pri vratih poslušal, kako bosta kaplana obsojena, je pripravljen zapor zaradi goljufije. Se tudi vse maščuje!

d **Št. Rupert.** Dobili smo svojega mesarja. V prostorih posojilnice seka meso ob sobotah popoldne in nedeljah dopoldne mesar Škarja iz Mirne. Cena je po 60 krajcarjev kila. — Naš občinski odbor je imenoval za svojega častnega člana za našo faro prezasluznega župnika in duh. svetnika Jan. Merveca. O njegovem delu pričajo podružnice, zlasti pa župna cerkev, ki po lepoti skoro nima para na Kranjskem. — V nedeljo, 10. t. m., bo žegnanje pri sv. Barbari na Okrogu. Sv. Barbara je tudi zavečnica rudarjev; zato, rudarji iz

Karmela, Mirne in Hrastnega, pridite je počastiti. — Letina kaže najlepše, le mraz nas še zmeraj plaši. Orehi so že marsikje pozebli.

d **Velik požar v Podhosti občina Toplice.** Pretekli četrtek, dne 30. aprila, popoldne je nastal v vasi Podhosta, občina Toplice pri Novem mestu, velik požar, ki je uničil 14 posestnikom vse premoženje. Nesreča je nastala na sledeč način. Eden posestnikov je streljal kamenje pri kopanju vodnjaka. Ker pa niso skal zakrili, je priletela užigalna vrvica na slamnato streho, ki se je vnela. Ker je pihal velik veter, je bila na mah cela vas v ognju. Med ognjem so bili ljudje večinoma na polju in preden so prišli domov, jim je vse pogorelo. Zgorelo je vse, hiše, gospodarska poslopja, obleka, denar, živež, živina, orodje. Ogenj je kar skakal od hiše do hiše, ki so bile seveda večinoma s slamo krite. Požarne brambe so prihitele od vseh strani s svojimi brizgalnami; iz Toplic, Vavte vasi, Poljan, iz Prečine, Kandije in Zužemberka. Gasili so celo noč do 5. ure zjutraj. Posestniki ali niso bili ali so pa bili zavarovani za majhne svote. Škode je blizu 70.000 kron. Pogorelo je vsega skupaj 14 hiš, 50 gospodarskih poslopij, 20 prašičev, 3 goveda in vse gospodarske naprave. Pogorišče so si ogledali preteklo nedeljo: deželni odbornik dr. Lampe, državni poslanec g. Evgen Jarc, deželni poslanec g. Zorc, ki so se prepričali na licu mesta o veliki škodi. Obljubili so, da bodo vse storili, da se ljudem opomore zopet do obstanka na domači zemlji.

d **Zagorje ob Savi.** Občinske volitve, ki se bodo vršile šele čez eno leto, že vznemirjajo naše naprednjake. Poslali so v »Slovenski Narod« dolg dopis, v katerem nam očitajo, da smo zvezani z nemškutarji, to se pravi s premogokopno družbo. To pa zato, ker dobiva farovž od rudnika nekaj denarne nagrade in nekaj premoga za domačo porabo. Očitajo nam zvezo z nemčurji, toda liberalnih učiteljev nočejo vprašati, ali so tudi oni zvezani z nemčurji, kajti tudi oni dobivajo zastoj premog od premogokopne družbe in sami prihajajo k vodstvu družbe z najglobokejšimi in najbolj priljubljenimi pokloni po nagrado. Dopisniku svetujemo, naj gre te vprašat, ali niso morda tudi oni zvezani z nemškutarji? Naprednjake, samo nekatere, posebno boli pritožba, ki jo je vložila naša stranka radi šole in za nami potem tudi rudnik. Mi sami vemo, da bi bila nova šola potrebna, ako se ne bi zidala v Kotredežu. Zakaj se vendar tako hudujejo nad tem, da bi se zidala šola v Kotredežu? Mi vemo, kaj tiči za tem. Naši zagorski učitelji bi si radi zagotovili stanovanje v podobni palači kot je v Toplicah, a mislimo, da jim bo ta nakana spodletela. — Apnenčar Ivan Taufer se ponuja zopet za kandidata in pravijo, da že shode prirejs. Ali ga ni izučila zadnja volitev, da tudi v gvojem volilnem okraju nima večine. Četudi apelirajo na to, da se njim gre ne za osebe, ampak za stran-

ko, za gotovo rečemo, da se bo Taufer ravno tako lahko ponašal z zmago pri bodočih deželnozborskih volitvah, kot pri zadnjih. In to se bo zgodilo, četudi skupno nastopa Čobal s Koprivci — Tauferjem menda ne — četudi kuje socialnodemokratski Čobal načrte za bodočnost skupaj z liberalnimi učitelji v Sokolskem domu pri pogrnenih mizah ob priliki veselja. Mi se pa pripravljamo, da bomo šli kot en mož v boj za bodočega našega kandidata!

Notranjske novice

VOLILNI BOJ NA NOTRANJSKEM.

n Vipavsko. Volitve so pred durmi. Izbira bo lahka. Že preje smo vedeli, da je liberalna stranka brezverska. Da je to res, potrjuje prežalosten dogodek s križem, ki se je zgodil v Postojni na dan izvolitve poslanca Lavrenčiča, o katerem je poročal zadnji »Domoljub«. Vipavski stari predniki so pozidali na Gradišču pri Vipavi lepo cerkev v čast Sv. Križu, — in ta križ tudi še mi, sedanja Vipavci, častimo —, je nam v tolažbo in rešenje; zato bomo tem rajše volili krščanskega moža dr. Lovro Pogačnik, deželnega tajnika v Ljubljani. Sramotilec križa pa prepustimo Lavrenčiča.

n Volilno gibanje na Notranjskem. Naš kandidat, deželni tajnik dr. Lovro Pogačnik, je priredil v nedeljo 3. maja volivna shoda zjutraj v Starem trgu pri Ložu, popoldne pa v Košani. Na vsakem shodu je bilo do 200 volilcev, med katerimi je vladalo izborna razpoloženje za sedanji volilni boj. Na prvem je poročal tudi deželni poslanec Josip Gostinčar. Liberalci so ostali doma. Sicer pa si še v javnost ne upajo in mislijo samo po skrivnih agentih in papirnatih bombah ustvarjati razpoloženje za Lavrenčiča. Pa naši volilci jih bodo poslali — spat!

n Liberalni kandidat Lavrenčič prireja po Notranjskem skrivaj shode. Napovedati jih nima korajžje, ker se boji, da bi prišli na njegove shode ljudje, ki bi ovrgli liberalne laži in ljudem oči odprli, zato je treba delati skrivaj — po načinu zaplotnikov. Liberalci radi govorijo, kako je Lavrenčič na Notranjskem priljubljen. Če se ne bi šlo za strankarsko disciplino, Lavrenčič niti v Postojni ne dobi 10 glasov, tako malo marajo njegovi prijatelji zanj. Zelo značilno za moža je njegovo »podpiranje domačinov« (?). Za svoje tovarniško podjetje si je namreč lansko leto najel samih Italijanov. Evviva Laurencich!

n Iz Planine nad Vipavo. V nedeljo, dne 3. t. m., imeli smo tudi mi Planinci čast videti Njih Blagorodje gosp. župana iz Postojne, enega najbolj neodvisnih »kmetov« na Pivki, kandidata za državni zbor itd. itd. »Hrovatinov tata« iz Vipave so ga spremljali. Dospelši pred cerkev so se tudi na nas tam zbrane milostno ozrli ter vprašali, kje da stanujeta »Božič« in »Šuster«, češ, da gresta tam »pokušat vino«. —

Njih »kvartirmaherji«, znani Žanče iz Vipave in par drugih pa so že nekaj dni preje primarširali na Planino ter prosjačili za prostore, kjer bi priredili shod. Ustavili so se tudi v gostilni »Marc«, razlagali tam svoj liberalni evangelij, preklinjali klerikalce, zabavljali čez »grozne« užitninske doklade, deželno elektrarno, zatiranje naprednega učiteljstva i. dr. Gostilničar jih je nekaj časa molče poslušal, potem pa vprašal: »Torej kakor vas jaz razumem, ste vi poštenjaki?« — »I seveda,« pravi Žanče. — »No, če ste poštenjaki, pobrigajte se tedaj pred vsem, da mi vaš Agro-Merkur plača 36 hl vina, za katerega sem te dni prejel obvestilo, da dobim samo 70 kron.« — Ko so »kvartirmaherji« slišali ime »Magro krepur«, so jo brzih nog odkurili. O shodu potem seveda ni bilo več govora.

× × ×

n Goče. Dne 26. aprila se je na vrtu spoštovane Jamškove hiše vršila ljubka slavnost, ko se je posestniku Ivanu Pregelj pripela častna kolajna v priznanje zaslug za več kot 40 letno službovanje kot cerkvenemu pevcu. Domači gospod je v govoru omenjal slavljenceve zasluge, nakar mu je pripel kolajno. Nato so mu tovariši pevci zapeli »Pozdrav«, skladbo tukajšnjega rojaka g. Franc Ferjančiča. G. Habe je slavil krščanski značaj slavljence, ki je vedno kakor naša gora Nanos stal neomajno za krščanska načela. G. pevodnja Rihard Ferjančič ga je pa stavil posebno pevcem v zgled kot poštvalnega, pridnega in točnega pevca. Nato je možki in mešani zbor »Nanos« zapel slavljencu v čast še mnogo pesmi. — Letos je bil odlikovan tudi naš domačin g. Ivan Mercina, c. kr. vadnični učitelj v Gorici, ki je dobil od cesarja čast cesarskega svetnika. Gospod cesarski svetnik je prvi med službojočimi slovenskimi vadničnimi učitelji, ki je bil odlikovan s to visoko častjo. Tudi tega odlikovanja vrlega, vernega rojaka se domačini radujemo. Obema odlikovanecema želimo, da bi jima podeljene časti dolgo uživala v najboljši sreči. — Častno kolajno je pred leti prejela tudi spoštovana Ivana Spetič, ki zvesto služi že nad 50 let pri g. Habetu na Gočah. — Koncem leta 1913. je poslal h krstu posestnik Ivan Vovk z Goč desetega sina, za kar je zvedel presvitli cesar, ki je potem poslal očetu dar 50 K. — Neki posestnik iz Manč je iz usmiljenja sprejel pod streho revnega starega potnika. Ostal je pri hiši nekaj mesecev. V teku časa pa se je izkazalo, da je malovrednej. Predno je šel od hiše, je šel nad nekoga s sekiro. Torej damo svet: Nikar ne sprejemajte v službo ljudi, ki jih ne poznate, o katerih ničesar ne veste. V zadnjem času se v naši dolini pojavlja preveč brezdelnih postopačev. — Pred nekaj časom bi se lahko dogodila v trgovini Kodre na Gočah velika nesreča. V hišo je prišel velik nasilnej, ki je kar zahteval pečenke in vina, kolikor bo hotel, in pa lepo stanovanje. Vdril je kar po stopnjicah v zgornje stanovanje, nakar ga je gospodar prepodil in nato se je začela vojska med nasilnejem in gospodarjem in

njegovim očetom. Slednjič so ga ven zagnali iz veže. Orožniki so bili takoj obveščeni, ki so ga v Ložah aretirali, kjer ga je orožnik pozdravil že kot svojega »znanca«. Ko smo zvedeli, da je prijel, smo se vsi oddahnili, ker smo zvedeli kasneje, da je pravi tiček.

n Iz Idrije. Cesta po Kanomlji se bo le gradila, tako smo z veseljem slišali govoriti ljudi, ko so izvedeli, da je prišel deželni uradnik, ki se naj z ljudmi pogodi radi odkupa sveta za novo cesto. Govorilo se je prej, da naši goriški sosede niso vneti za nadaljevanje te proge po njihovem svetu, dasi so prej kar goreli za to progo. Njih zmedene razmere v deželnem zboru in pomanjkanje denarja je njih srca ohladilo. Pa treba je premisliti, kako sedaj skrbi vojaščino za nove zveze ravno na Goriškem in se je radi tega nadejati več prispevka od vojnega ministrstva. Veseli nas, da se je naš deželni odbor odločil vseeno izvršiti, kar je prej sklenil, ne oziraje se na goriške razmere. Sicer nekateri begajo ljudi, da je vse to le manever za kake volitve, ljudem se le nekaj kaže, kakor otroku igrača, da bi se jih pridobilo, a ko je stranka dosegla svoj namen, jih bo zopet pustila na cedilu do druge prilike, ko jih bo zopet potrebovala. Ni čudno, ako tako govore, saj so se učili takega postopanja od svoje stranke, a S. L. S. pa ne obljublja samo, temveč tudi stori. To je že prej pokazala in tega se bodo tudi naši ljudje prepričali pri kanomeljski cesti. So sicer begali ljudi, ne odstopiti sveta, ali ga vsaj prav visoko ceniti, a posestniki so bili pametni, le dva sta se bolj trdo držala. — Javen volilni shod so hoteli imeti naši demokrati. Razgovor bi bil posebno za praznovanje prvega maja. A c. kr. okrajno glavarstvo je shod prepovedalo. Rudarji so se mirno razšli, ko se jim je odlok prebral. Tožijo čez katoliške praznike, da jmeljevo delavcem zaslužek, ko je vendar treba tudi na praznik jesti. A sami si pa prvi maj za praznik odločijo, in takrat za jed in pijačo ne manjka. — O našem predstojniku dvornem svetniku Billeku govore, da nas na jesen za stalno zapusti. Sedaj se je podal na šesttedenski dopust v Karlove vane radi duševne utrujenosti. Verjamemo, da je naporno delo voditi tako veliko podjetje in vidimo že nekaj let sem, kako naši načelniki po kakih petih letih službovanja v Idriji tožijo, kako so na duhu zbiti, da težko prevladajo tako odgovorno poslovanje in da se raje umaknejo v pokoj. Morda gospod Billek okreva in se še premisli.

n Iz Reške doline. Dne 30. aprila se je ustrelil v Bistrici 18 letni Polakov sin, ki je bil v neki reški prodajalni v službi. Pravijo, da se je zagledal v neko dekle, ki ga pa ni marala. Fant si je zato pomagal na drug svet. — Nekateri gospodje se bahajo javno okrog, da so se vpisali v društvo, ki jih bo dalo po smrti sežgati v sežigalnici. Te reči klatijo okoli samo zato, kakor bi hoteli cerkvi nagajati. To bo zares velik ogenj, kadar bodo dali sežgati tiste glave, v katerih je zelo veliko slame, pameti pa zelo malo! Neki c. kr. državni uradnik se je bahal na Veliki petek v neki gostilni vpricho več mož, da se je zjutraj »šunkna« najedel ter je proglasil poste in praznike za neumnost. Ta bi se

dal lahko že zdaj sežgati, ne bo nobene škode za njim! — Mlekarska zadruga v Trnovem ima nadaljevanje občnega zbora dne 17. t. m. Bog vé, če bo oča mesarjev tudi tam tako oblasten in bo tudi tam tako zabavljajl čez »farje«, kakor zabavlja pri izplačevanju mleka. Letos je dvajset let, kar je mlekarna ustanovljena. Vsa leta je skoro eden in isti odbor in načelnštvo. Dozdaj je imel glavno komando pri mlekarni oča Mesarjev. Kar je on rekel, je moral vsak verjeti bolj kakor vsem evangelijem. Mi pa pravimo, kdor je plačan, naj tudi posluša, ne pa samo komandira. Tudi živinozdravniku hodi po glavi bolj zabavljanje čez »črne« in pa »čuke«, kakor pa mlekarna in nje mleko! Tudi temu zelo olajšamo njegovo breme. Tistih 700 K bomo pa mlekarni prihranili. Saj imamo na Kranjskem zelo veliko mlekaren, pa shajajo tudi brez živinozdravnikov. — Pri občnem zboru kmetijske podružnice v Trnovem smo se otrsli pri odboru liberalcev, pa ne morda iz politike, ampak zato, ker so igrali notri vlogo kralja Matjaža, ki drema že več tisoč let, kakor pravi povest. — Dne 10. t. m. imata shod v Trnovem poslanec Gostinčar in pa dr. Pogačnik, kandidat za državni zbor za naš okraj.

n Vič. Ljudska hranilnica in posojilnica na Viču s sedežem v župnišču je končala svoje šesto upravno leto z najlepšim uspehom. Čisti dobiček za leto 1913. znaša l. 123 K 89 vin. Rezervni zaklad je pri komaj petletnem obstoju narastel na blizu 3000 kron. Hranilne vloge se obrestujejo po 4½%. Poslovanje je v najlepšem redu. Uradne ure so vsako nedeljo in sredo od 10. do 12. ure. Priporočamo zlasti domačinom, naj svoje prihranke vlagajo v to domačo hranilnico, da tudi dobiček ostane doma in se porabi v dobrodelne namene.

n Vipava. Dolgotrajna želja se bo Vipavcem kmalu izpolnila. V kratkem izide namreč sklep, ki bo odredil razdelitev vsega skupnega gozda. Tako je izjavil g. komisar Lukan, ki se je pretekli teden mudil v Vipavi. Da se bo gozd razdelil, je pač največja zasluga g. poslancu Perhavca. Zdj naš liberalci ne bodo imeli več povoda vpiti naš g. poslanec, da je on razdelitev oviral. Lepa hvala g. poslancu, ki je najprej pomogel, da so se deležne pravice pravično po enakih delih med upravičence razdelile, zdaj pa je dosegel, da bo vsak udeleženeec dobil svojo lastno parcelo.

n Iz Vipavskega. Presvetli pride ta mesec v našo dolino birmovat. Birma se prične v Podkraju dne 7. maja, konča pa v Št. Vidu dne 24. maja. — Volilni boj. Liberalci se po posameznih občinah radi pobahajo, koliko volilcev imajo že na svoji strani po posameznih občinah. Tako smo slišali slapenskega Zorža kričati, da je na Slapu samo 10 mož za dr. Pogačnika, vsi drugi za Lavrenčiča. Seveda so te številke samo v liberalnih glavah. Mi pa vemo, da bodo vrli Slapenci kakor vselej, tako tudi topot z lepo večino glasovali za dr. Pogačnika. Tako so liberalci vpili tudi pred par leti pred občinskimi volitvami, obnašali so se, kakor da jim je že vsa dolina pokorna, nazadnje so pa povsod plohv vlekli. Volilci, pokažite s svojo značaj-

nostjo in zavednostjo na dan volitve, da je liberalcem v dolini za vselej odklenkalo. Ako bi liberalci imeli kaj srca za kmeta, bi njih bogati kolovodje izgubo pri liberalni vinarski zadrugi pokrili iz svojega žepa in ne bi pošiljali nedolžnim članom opominov, naj plačajo vsak skoraj 300 K. Kdor je izgubo zakrivil, tisti naj jo tudi plača. Toda zgodilo se je ravno nasprotno. Nekateri liberalni prvaki, ki so natančno vedeli za pravi položaj v vinarski zadrugi, so še pravočasno odpovedali svoje deleže, tako da jim ni treba ničesar plačati. Ti ubogi kmet, ki so ti pri občnih zborih, in sicer vedno slikali vse rožnato in obljubljali bogate dividende od deležev, ti pa sedaj vse plačaj. Taka je liberalna ljubezen do kmeta. Bog nas varuj takih prijateljev. Zato liberalcev ne bomo nikdar volili. Naš kandidat je dr. Lovro Pogačnik, deželni tajnik v Ljubljani.

n žiri. Na Vrsniku je pogorela v ponedeljek teden Štefkova bajta, v kateri stanuje Anton Kacin z družino. Zgorela mu je tudi edina kravica, le malenkosti se je dalo rešiti. Družina je usmiljenja vredna ter jo priporočamo dobrim ljudem. — Novo meznarijo smo pričeli delati. Material pridno vozijo, vsa čast faranom, ki so se radovoljno odzvali, da pomagajo zmanjšati stroške. Pri vsaki taki reči je seveda nekaj zabavljanja, ampak pametni in previdni ljudje ne dajo nič na take besede. — V nedeljo se je ponavljala igra »Rokovnjači«. Pravzaprav bi igralci res zaslužili, da bi jih po imenu imenovali in pohvalili, — ampak, kdor je bil zraven, že ve, kako je bilo, kdor pa ni bil, naj pride drugič sam gledat.

Iz raznih krajev

Sv. misijon v Wanne-Nord (Vestfalsko). Naj izvedo Slovenci v domovini, da njihovi rojaki na Nemškem niso popolnoma zapuščeni. Že od meseca decembra lanskega leta obiskuje neprenehoma slovenski frančiškan posamezne župnije, kjer delajo Slovenci po premožokopih. V Wanne-Nord je do 150 Slovencev, večinoma štajerccev. Razen misijona za Nemce in Poljake preskrbel je župnik sv. misijon tudi za Slovence. In res, prav potreben je bil. Udeležili so se ga večinoma vsi razen nekaterih, kateri so se že oprijeli pogubnih naukov »rdečkarjev«, ali pa hočejo še naprej služiti demonu alkoholu. Potreben bi bil sveti misijon povsod, kjer je več Slovencev skupaj. Sploh krvavo potrebno bi bilo stalno duhovno pastirstvo med Slovenci na Nemškem, drugače se jih bo še več izgubilo za vero in narod. To je pereče vprašanje prihodnosti, na katero je treba resno misliti, zakaj Slovencev je čimdalje več tukaj, nevarnosti pa na vse strani neštevilno.

Hochheide na Renu. Tukaj smo imeli prošli teden sv. misijon; vodil ga je p. Emilijan iz Sv. Gore pri Gorici. Udeležba pri pridigah in prejemanju sv. zakramentov je bila obilna; posebno je društvo sv. Barbare se udeleževalo

pridig skoro polnoštevilno in tudi pri skupnem sv. obhajilu so pokazali, da so še verni Slovenci. Samo od ene strani smo jih več pričakovali, ali ni jih bilo. Morebiti da jih bo drugič kaj več. Pri pridigah smo imeli vsak dan pete litanije, pri katerih je pel tukajšnji pevski mešani zbor društva svete Barbare. Pevovodja je tukajšnji cerkovnik; je sicer Nemec, pa je zelo navdušen za slovensko petje. V nedeljo smo imeli tudi pri sveti maši slovensko petje; bilo je tako, kakor da bi bili doma. Hvala patru Emilijanu za lepe nauke! Hvala tudi našemu še mladem pevskemu odseku, ki je tako dobro izvršil svojo vlogo.

Nepovabljeni gostje

na katerih obisk nismo pripravljeni in na katere nismo niti mislili, pridejo vedno ob jako nerodnem času, ko nas navadno motijo in zadržijo pri našem opravilu. Taki nenaproseni gostje, ki pridejo popolnoma nepričakovano in nikakor nečesto oditi, so tud vse bolečine, ki si jih nakopljemo vsled vlage, prepaha ali prehlajenja.

To velja posebno za stučaj prehlajenja, ki lahko udari na prsa in povzroči tiščanje, bodeenje, težko dihanje, nagnjenje h kašlju in druge pojave. Če pravočasno vporabljamo Fellerjev bol tajsajoč fluid iz rastlinskih esenc z zn. »Elza-Fluid«, kmalu odprimo to zlo.

O tem so se že mnogi prepričali in tudi mnogo zdravnikov potrja odlične uspehe Fellerjevega fluida z zn. »Elza-Fluid«. Gosp. Dr. Jos. Estmeister, Wildenou, p. Aspach, piše, da nudi Feller ev fluid pri vsakodnevno nastopajočih motenjih zdravja izborna pomoč. Gosp. Dr. Kittel, Kralj. Vinohrady, piše, da že skozi leta vporablja Fellerjev fluid z odličnim uspehom in sodijo tako tudi drugi zdravniki.

Pri boleznih prehlajenja, vsakovrstnih bolečinah kakor tudi slabih očeh, migreni in živčnih bolečinah se pokazuje ta fluid kot izreden pomoček in naj bi ga cenjeni bralci imeli vedno pri roki, ker stane 12 steklenic vendar samo 5 kron poštne prosto.

Tudi Fellerjeva odvajajoča rabarbarn-kroglice z zn. »Elza-kroglice«, 6 skatljice poštne prosto 4 krome, naj bi čislani bralci naročali kot sredstvo zoper želodčne bolečine, zaprtje itd. naravnost pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elzatrj št. 16.

— — — cisi

Društveni vestnik

Na Ježici bo v nedeljo, 10. maja, predaval o težbah gospod Anton Avsec, sodnik na Brdu.

Skupina J. S. Z. na Vrhniki priredi v nedeljo, dne 10. maja t. l. popoldne ob 3. uri v Društvenem Domu javno poučno predavanje, h kateremu vjudno vabimo vse one moške in ženske, ki se zanimajo za pravo izobrazbo našega ljudstva. Predaval bo gospod profesor A. Sušnik iz Ljubljane.

Deleška Marijina družba v Št. Vidu pri Vipavi. V nedeljo, 10. maja t. l. priredi dekleška Marijina družba veselico. Vprizorila se bo igra »Skrivnostna zaroka« in slika »Marijina hči pred nebeškimi vrati«.

Vipavsko okrožje Orla naproša bratske odseke, da bi prijavili svojo udeležbo za javno telovadbo dne 7. junija t. l. ob priliki petletnice okrožja Orla takoj, ko vprašalne pole dobe.

Slovensko katoliško izobraževalno društvo »Straža« na Dunaju VI., Webgasse 17, priredi v tej sezoni zadnjo društveno veselico v nedeljo, 10. maja 1914, v VI. okraju, Gumpendorferstraße 101, »Zur schönen Schöferin«. Začetek ob 7. uri.

— Spored: 1. Mašek: Triglav; 6 gl. mešani zbor. — 2. Narodna-Hubad: Ko b' sodov ne blo; moški

zbor. — 3. Narodna-Hubad: O ja, jaz sem pa vinski brat; moški zbor. — 4. Kimovec: Lilljo sadila bom; (pevkam v album) mešani in moški zbor. — 5. Narodna-Hubad: Zagorska; mešani zbor. — 6. Narodna-Hubad: Prišla je miška; mešani zbor. — 7. Narodna-Hubad: Bratci veseli vsi; mešani zbor. — 8. Hajdrih: Jadransko morje; moški zbor. — Narodne-Kimovec: a) Jaz pa pojdem na Gorenjsko; ženski, moški, 6 gl. mešani zbor. b) Ko tičica sem pevala; 3 gl. ženski zbor. c) Polž se je pa ženit šel; ženski, moški, mešani zbor. d) Gorenjska koračnica; mešani zbor. — 10. Nedved: Nazaj v planinski raj; 4-7 gl. mešani zbor. — 11. V Ljubljano jo dajmo; Veseloigra v treh dejanjih. Spisal J. Ogrinec. Osebe: Gašpar Srebrin, posestnik; Rotija, njegova žena; Marica, njuna hči; dr. Mirko Snoj; Pavle, hlapec pri Srebrinu; Neža, dekla pri Srebrinu; notar; dve priči. — 12. Prosta zabava. — Vstopnina za nečlane 80 vin., člani z legitimacijo in vojniki polovično. Blagajna se odpre ob 6. uri.

Župnik Kneipp, plemeniti človekoljub

Je spojil svoja ime s Katherinarjevo Kneippovo sladno kavo, ker je Katherinarjeva ohusana, zdrava in resnično ljudska kavina pijača.

Pozor

ob tej draginli:
**Že 23 let vedno
enako poceni
ter ni v cenil
nikoli poskočila!**

Katherinarjev zavoj za 10 vinarjev
da 20 stroščit.

Gospodarske vesti.

KUPČIJA Z ŽIVINO

se vrši skoro izključno le na semnjih, ker je taka navada. Le kdor si hoče zagotoviti boljše in zanesljivo živino ali prašiče, kupi raje na domu pri že poznanih živinorejcih. Letos je zlasti veliko povpraševanje po plomenskih prascih. Na semnju se kupijo navadno le manjvredni prasci, ker jih na domu ni moč prodati. Vnovčevalnica za živino v Ljubljani ima večje število lepih osemtedenskih prascev za oddati. Opozarjamo kupce, da oddaja vse prasce, cepljene proti rudečici. Tako so odjemalci vsaj za nekaj časa brez skrbi, da od vnovčevalnice kupljenih prascev ne napade rudečica, na koji stotine prascev pogine.

Nadalje dobavi vnovčevalnica lepe jezerske plemenske ovce z jagnjeti ali breje. Dobava lepih ovac je zlasti važna za one kraje dežele, ki hočejo zopet vpeljati refo ovac. Vnovčevalnica ima na ponudbo več sto lepih ovac za zmerno ceno.

Za prodajo je priglašanih več dobrih mlekaric. Vnovčevalnica oskrbi vse po-

trebno, da se kupcem živina dopslje na najbližjo železniško postajo, za plemeno živino pa se tudi preskrbi polovična vožnja po železnici.

Kupci in prodajalci živine naj vse ponudbe za nakup in prodajo dopsljejo na naslov

»Vnovčevalnica za živino v Ljubljani« ali naj se po opravkih v Ljubljani osebno zglase v njeni pisarni na Dunajski cesti v hiši Gospodarske Zveze v I. nadstropju.

Dobre knjige

Vzorniki prvega sv. obhajila. Zbral in uredil Anton Kržič. — Cena lepo opremljeni knjigi 1 K, vezani pa 1 K 60 vin. — Dobi se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani. — Zglede te prikupne zbirke so jako različni, iz raznih stanov in družinskih razmer, iz življenja svetniških otrok, pa tudi takih, ki so sicer vzorno živeli, dasi o njih svetosti sveta Cerkev še ni izrekla svoje sodbe. Posebno je ustrezno s tem, da so privzeti tudi zglede iz domačih krajev ter iz najnovejših časov. Zbirka bi bila sicer še lahko veliko obširnejša; pa zdi se nam ravno to jako primerno, da se omejuje le na najbolj jasne in različne zglede. Pri nekaterih nam je bolj znano, kako so se pripravljali na prvo sv. obhajilo; pri drugih kako so spodbudno prejeli prvokrat sv. obhajilo; pri tretjih kako so se zahvaljevali in kako so v prid obračali ta praznični dan za poznejše življenje; pri četrth, v kolikem čišlu so imeli spominke prvega svetega obhajila, ali kako je bil večkrat ta slovesni dan koristen tudi drugim ljudem itd. — Morda bi kdo ugovarjal, da so zglede v tej knjigi preobširno zasnovani in namenjeni bolj odraslim otrokom. To je res, da niso bili pisatelju pred očmi najmlajši, vendar je knjiga tudi uporabna že za najmanjše, ako jim katehet ali pa tudi domači iz zbirke povedo to, kar jim je že umevno. Posebno je pa še v zbirki opisanih mnogo slučajev, ko so otroci že v nežni detinski dobi goreče hrepeneli po prvem sv. obhajilu, pa jim po takratnih šegah še ni bila dana ta sreča tako zgodaj. Kako srečne se morajo torej šteti naši otroci, ki morejo že tako zgodaj biti deležni neizmerne sreče prvega sv. obhajila, ki so po njem zastoj koprneli nekaj najboljši otroci — koprnili po več let! — Tudi zunanja oblika je prikupna, ker zaljša knjigo tudi več slik. — Ne bi bil pa namen še dosežen, ako bi si gospodje katehetje le zase poskrbeli po eno knjigo; marveč tudi mladina naj jo dobi v roko. Knjižica je vredna, da se ji odloči odlično mesto v družinski knjižnici. V to svrhu se je določila cena kar moč nizka; stane namreč lično vezana le 1 K 60 vin.

Dolžan, Knjiga uradnih vlog. Obrazci političnih, vojaških, davčnih, finančnih, sodnih in vseh drugih vlog za vsakdanje potrebe. Cena 3 K, eleg. vez. 4 K, po pošti 30 vin. več. Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Ta knjiga, ki je ravnokar izšla, podaja, kot pove že naslov, vzorce najrazličnejših vlog na vse javne oblasti. Knjiga ne podaja dolgočasne razlage postav in zakonov, temveč samo praktične vzorce in torej ni znanstvenega, temveč izključno samo praktičnega pomena. Kot taka bo vsakemu zanesljiv svetovalc v zadevah, kjer bi si moral sicer iskati pravne pomoči. Vzorca so prirejani v splošnem tako, da odgovarjajo potrebam, ki jih rodi vsakdanje življenje. — Z neznatnimi pravlahkimi izpremembami, ki jih izvrši brez težave lahko vsak sam, so pa porabiti tudi za druge bolj redke slučaje, ki v knjigi niso navedeni pod posebnim naslovom.

Politične in vojaške vloge, ki tvorijo prvi oddelek knjige, so podane v veliki izbiri in obsejajo prošnje na obrtno oblast ter podobne ponavljajoče se zadeve. Posebej je treba omeniti tudi vojaške vloge, ki se ozirajo in obrazložujejo vse po novem vojaškem zakonu dovoljene vojaške

ugodnosti. Davčne vloge in prošnje na druge finančne oblasti, ki jih rabi posestnik, obrtnik, trgovec in zasebnik skoroda vsaki dan, so istotako obsegane v knjigi v bogati izbiri. Izmed sodnih vlog, tožb in predlogov so se sprejele v knjigo le one na okrajna sodišča, ker mora stranko pri višjih sodiščih itak zastopati odvetnik. Natančno so obrazložena tudi silno stroga testamentarična določila, katera pojasnuje več obrazcev pravilne oporoke. Zadnji del knjige obsega vloge za razne avtonomne oblasti, kot so deželni odbor, občina itd., v zadevi domovinstva, bolniških stroškov, podpor itd. Na podlagi »Knjige uradnih vlog« bo lahko vsak sam napravil pravilno vlogo ter bo knjiga torej pomagala in svetovala strankam, obenem pa olajšala delo v uradih, katero ravno nepravilne vloge zelo otežkočijo in zavlečejo rešitev. Pri vsaki posamezni vlogi je označeno, kako jo je kolekovati, poleg tega je pa knjigi še pridejan kratek splošen seznam o kolkovinah. Knjiga je zelo obširna, obsega nad 300 strani in ima zelo lično zunanjo opremo ter priročno žepno obliko. Enkratni izdatek za to knjigo se bo vsakemu desetero in stotero izplačal po koristih, ki jih mu bo nudila. Že z enkratno vporabo bo kupna cena pokrita.

»Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.
Knjiga uradnih vlog. Obrazci političnih vojaških, finančnih (davčnih), sodnih in drugih uradnih vlog za vsakdanje potrebe. Zbral Janko Dolžan. Cena 3 K, vez. 4 K. — Ta knjiga je ravnokar izšla in je gotovo dobrodošla vsem slovenskim slojem, kakor malokatera druga. Obsega namreč vzorce raznih vlog na vse javne oblasti. Knjiga je izključno samo praktičnega pomena in bo vsakemu svetovala tam, kjer bi si moral sicer iskati pravne pomoči. Enkratni izdatek za to knjigo se bo vsakemu desetero in stotero izplačal, ker bo že z enkratno porabo kupna cena pokrita. — Knjiga obsega najprej politične in vojaške vloge, n. pr. prošnje za različne koncesije (gostilniške in druge), naznanila za razne obrti, prošnje za podelitev orožnih in drugih listov itd., dalje najrazličnejše vojaške vloge za razne ugodnosti in oprostitve glede vojaškega službovanja itd. Potem finančne in davčne vloge, kakor razne napovedi in pritožbe proti odmeri davkov, naznanila praznih stanovanj, carine prosti uvoz, ustanovitve trafike in najrazličnejše druge vloge, dalje mnoge sodne vloge, tožbe, dolžna pisma, kupne pogodbe, testamentne itd., potem prošnje na cesarja, prošnje za odpis bolniških stroškov v bolnišnicah, razne vloge za kmetovalce, kakor podpore za izboljšanje hleva, za dobavo umetnih gnojil, prošnje za podelitev domovinstva, učne pogodbe, prošnje za posojila, za sprejem k orožništvu itd. itd. Knjiga bo torej v vsakem oziru in najrazličnejših okoliščinah koristila in pomagala. Dobi se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Zdravilna zelšča. Prirejeno po knjižici župnika Ivana Künzleja. Ta praktična knjižica še ni izšla; zakasnela se je vsled dolge tiskarske stavke. To naznanjamo vsem, ki so knjižico na naše prvo naznanilo naročili in izražajo sedaj že mnogi svojo nevoljo, ker jo dolgo ne dobe. Prihodni teden bo knjižica prav gotovo izšla. V mnogih ozirih jej moramo dati prednost pred knjižico »Naša zdravila«, ker obsega Künzlejeva knjižica samo najzanesljivejše pripomočke za zdravljenje z domačimi zdravili. Veljala bo samo 60 vin., po pošti 72 vin.

AUTOMOBILI
za šport, izlete in tovorjenje, autobuse
Laurin & Klement, del. dr.
Mlada Boleslava,
največja avstr. tovarna avtomobilov. - Podružnice:
DUNAJ, PRAGA, BRNO, BUDIMPESTA.
Zastopnik: G. Diescher, Gradec, Feinlicbasse 13.

Za kratek čas

Podagra. Jožek: »Stric, kaj pa je podagra?« — Stric: »To ti lahko povem. Podagra je: Če hočeš iti, nimaš nog, če hočeš delati, nimaš rok. Če pa začne boleti, imaš deset parov nog in deset parov rok.«

Nepotrebno delo. Zdravnik kmetu: »Ljubi moj, tu ni mogoče družega, kakor da vam ustavim stekleno oko.« — Kmet: »Ali mi ga bodo pri prvem tepežu vun zbili!«

Prehitro. A.: »No, kako je v zakonu? Kaj počne žena?« — B.: »Prehitro se stara. Ko sva se zaročila, je bila stara 23 let, pred poroko 26 in po končanem ženitovanju 29 let.«

V sodnji. Sodnik: »Kako se pišete?« — »Ana Mufelj.« — »Koliko ste stara?« — »Štiriinšestdeset let.« — »Ste omožena?« — »Ne šel.«

Sočutje. Gospa vinskemu agentu: »Danes ne bo nič kupčije! ... Moj mož je med tem časom, kar vas ni bilo, umrl — komaj štiriinšest let star.« — Agent: »Prav škoda ga je ... koliko bi ga bil še lahko izpil!«

Po pravici povedal. A.: »Ti si se torej z mlado milijonarko zaročil?« — Baron (zelo zadovoljen): »Zaročil da — na mnogostransko zahtevanje!«

V dvomu. Sodnik: »Ali niste pri tepežu nobene rane dobili?« — Priča (Ribničan): »Ne vajm. — ano lükno imam ne glavi, pa je morda še pod praj!«

Težko. Diplomati svojemu uradniku: »Kako se je mogla izvedeti skrivnost, ki sva jo le midva vedela?« — Uradnik: »Jaz sem v spanju glasno govoril in strežaj me je čul.« — Diplomati: »Potem vi niste za ta posel. Pravi diplomati mora tudi v spanju drugače govoriti, kakor mišl!«

Huda bolezen. A.: »Kakor slišim praviti, greste pri vas letos v priprosto hribsko vas na počitnice. Kako to?« — B.: »Ja, smo vsi razvedrila potrebni, pa tudi miru in samote. Moja žena ima bolan želodec, hčerka glavo in sin živčevje.« — A.: »In ti?« — B.: »Bolani možnjček.«

SKRIVALNICA.

Kje je Jože kot dijak?

Mnenje gosp. svetnika dr. Mayerja, primarija,

Ischl.
Gospod J. Serravallo,
Trst.

Hvala lepa, smo se naučili v moji bolnišnici ceniti Vaše kina vino Serravallo kot izborno okrepično sredstvo.
Ischl, 6. junija 1911.

Dr. Mayer.

Življenje zagreni nadležen kašelj, izčrpa moči in oslabi telo. In vendar je mogoče zanesljivo lajšanje in hitra odstranitev kašlja s Thymomel Scillae, lekarnarja B. Fragnerja v Pragi, ki stane 2-20 K steklenica.

Nezadovoljnost obide dostikrat človeka brez vzroka, največkrat vsled zastajanja krvi, vsled slabe prebave. Fellerjeve odvajajoče rhabarbara kroglice z znamko „Elza-kroglice“ v takih slučajih hitro pomagajo. Naročite jih 6 škatlice za 4 K poštne prosto, pri lekarnari E. V. Fellerju, Stubica, Elzatr. 16 (Hrvatsko). Tudi Fellerjev fluid iz rastlinskih esenc z znamko Elza-fluid naročite 12 steklenic za 5 K poštne prosto.

Obetajo se dobri časi onim cenjenim čitateljem, ki k žrebanjem dne 14. in 15. majnika naroče izborno skupino 5 srečk z glavnimi dobitki 715.000 K, oziroma frankov in lir na 62 mesečnih obrokov po K 5·25 ali manjšo skupino 3 srečk z glavnimi dobitki 335.000 K, oziroma frankov in lir na 62 mesečnih obrokov po K 3·25, kajti že en sam glavni dobitok jim odvzame skrb za bodočnost, dočim se jim v srečnem slučaju zamorejo pripetiti tudi še nadaljni glavni dobitki. — Pojasnila daje in naročila sprejema za „Slovensko Stražo“ Valentin Urbančič, Ljubljana 2.

Steckenpferd - lilično mlečno milo

BERGMANN & CO., Tešin ob Labi
je slejkopraj neobhodno potrebno za racionalno negovanje kože in lepote. Vsaki dan pohvalnice. Dobi se povsod à 80 vin. 748

Dve lastnosti mora imeti vsako blago: da je dobro in poceni. Ti dve lastnosti ima Kolinska kavna primes v korist obmejnim Slovincem, zato se je vsem gospodinjam najbolj priljubila. Nobene druge ne marajo. Ker je pa Kolinska kavna primes v korist obmejnim Slovincem obenem tudi pristno domače blago — edino te vrste sploh — zahteva vsaka zavedna slovenska gospodinja samo ta kavni pridatek in ne odstopi na noben način od tega svojega stališča.

BIRMA!
Botri in botrice! Ako hočete kupiti dobro in po ceni, si ogledajte moje največje zalogo ali pa pišite, da vam pošljem cenik brezplačno.
F. ČUDEN
urar,
Ljubljana 250 Prešernova ulica I.
Verižice, ure, uhani
in druge zlatnine.
Zanesljivo blago! Nizke cene!

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Gradec, 29. aprila: 64, 82, 17, 28, 11.

Brno, 29. aprila: 61, 85, 47, 35, 7.

Linc, 3. maja: 50, 63, 38, 59, 60.

Tržne cene

za 100 kg.

Ljubljana, 5. maja 1914.

Deželni pridelki:	Cena		Zivina. meso	Cena	
	K	v		K	v
Pšenica	26	—	Ziva vaga:	—	—
Rž	18	50	Goveda pitana	72	—
Ajda	24	—	Teleta težka	95	—
Ječmen	20	—	Teleta mala	85	—
Oves	16	—	Prasici	76	—
Proso belo	23	—	Koštunji	88	—
Proso rjavno	19	—			
Koruzna stara	18	50	Kuretina in drugo:		
Koruzna nova	16	50	Maslo kuhano od		
Leča	24	—	— K 260— do	290	—
Greh	—	—	Maslo surovo od		
Leneno seme	32	—	— K 270— do	320	—
Grašica	—	—	Sianina sveža (spol)	168	—
Domača detelja	198	—	Sianina prekajena	160	—
Fizol Ribničan	33	—	Mast svinjska	93	—
Fizol Prepelčar	34	—	Loj	6	—
Fizol Mendalon	27	50	Jajca 100 komadov	—	—
Cebula	25	—	Pišanci	—	90
Krompir	4	20	Golobi	—	2
Zelje sveže	—	—	Reca	—	2
Zelje kislo brezoda	8	—	Gos	—	—
Repn gorenjska	1	50			
Repn sveža	—	—	Kolonijalno blago		
Repn kisla brezoda	8	—	na debelo:		
Brinje	21	—	Riz Rangon od		
Kumna	70	—	— K 25— do	28	—
Orehi	86	—	Kava Santos od		
Gobe suhe	—	—	— K 260— do	180	—
Suhe hrustke	—	—	Sladkor od K 84— do		
Suhe česplje	56	—	Petrolej	37	—
Ježice	—	—			
Zelod	—	—			
Surekovi storži	—	—			
Seno	7	50			
Slama	8	—			
Stejs	8	—			

Sirolin Roche

lajša in ozdravi bolezni v prsih, kašelj, katar, influenco, astmo.

Originalni zavoj à K 4— v vseh lekarnah.

Koliko srečnih zakonov se je že razdrlo, ako je gospodar, ki je bil podvržen obstipaciji, zanemaril svoj položaj in tako vsled nezadovoljnosti in nervoznosti postal nadležen svoji nerazdružljivi zakonski družici. Kozarec pristne grenčice »Hunyadi Janos« bi večkrat zadostoval, da bi si bil hišni gospodar ohranil zdravje in s tem veselost in dobro voljo. Krvni naval na možgane, ki povzroča razdraženost, je v najčestjših slučajih posledica obstipacije ali zaprtja. Ko se z grenčico »Hunyadi Janos« doseže zaželjeno odvajanje, se tudi glava olajša in izgine vsako nerazpoloženje in slaba volja.

OROZJE in KOLESA
na obroke. Posamezni deli najceneje il. ceniki zastoj.

F. Dušek, tovarna orožja, koles, šivalnih strojev. Opočno ob drž. žel. 2125, Češko. 3357

Tehnični učni zavod Bodembach ob Labi

Izučba pribodnih in šenirjev, arhitektov, tehnikov in kemikov.

Kocke za juho

priznana najboljšje vrste posilja
100 komadov á K 3.—
500 komadov á K 15.—
1000 komadov á K 25.—
proti povzetju trvdka

E. Pick,
PRAGA, Karlín, Kalizov sad.
Sprejmejo se povsod zastopniki, trgovci pa dobe poseben popust.

Kuharica

se sprejme s 1. julijem. Znat mora kuhati za družino in peči kruh. Naslov Ivan Ogrin, Laverca pri Ljubljani. 1536

Kupim vsako množino pšenice

á K 25.—, rži á K 19.—, ajde črne in pa sive á K 24.—, vse za 100 kg, prosto kolodvor Ljubljana, proti takojšnjemu plačilu.

Fran Pogačnik, Ljubljana, Dunajska cesta št. 33, Prvo javno skladišče. 1429

Vzorci franko
modnega blaga, kakor

cefirja

batista, platna, platinena in bombažnega blaga razpošilja

O. J. Navliček i brat
Kupališče Požebrad, Češko.
Pišite takoj.

500 K Vam plačam ako Vaših kurjih oces, bradavic in trde kože tekem 3 dni bolečin ne odpravi moj uničevalce korenin Ria - balzam. — Cena lončka z jamstvenim pismom 1 K, 3 lončki K 2-50.

Kemény, Kaschau (Kassa) I.
Poštini predal 12-711 Ogrsko.

Astma!

Vsem sotrpimom naznanjam rada brezplačno, kako sem bila trajno in nepričakovano uspešno rešena dolgotrajne, hude

bolezni ASTMA.

Naslovi popolno ali deloma ozdravljenih v vseh večjih krajih Avstrije na razpolago. To novo zdravljenje se uporablja z odličnimi uspehi pri vseh obolenjih sosednjih organov. Katar v sapniku bronhialni katar in posebno zastarali slučaj astme se morejo ozdraviti ali vsaj znatno olajšati.

Tritedenki brezplačni poskus se dovoli radevolno vsakemu bolniku. Ilustrirane brošure zastoj in franco.

Gospa Ana Dietz
Monakovo (München S)
Kaiserstrasse 49.

8 par
Verstevno zavarovano.

primo nih tudi zanajetja dela ki so mi vsled zakasnele pošiljave ostali, prodajam in razpošiljam za istino ceno po K 8.— par. Ti čevlji so iz najboljšega surovega usnja z močno podkovanimi podplati, s podkovicami na petah in jermenci. Čevlji so posebno priporočljivi za alpske čezelce. Pri naročju zadostuje u era v cent metrah ali številka. Zamenava dovoljena. Razpošilja po povzetju krščanske razpošiljalnice čevljev

FRANC HUMANN, DUNAJ 2,
Aloisgasse 3/D
Od c. kr. trgovskega sodišča protokolirana trvdka.

Le enkrat v življenju!
50.000 spalnih odej po K 1-95

za levoz na Balkan določene, a radi končano vojsko pridržane, iz pristne brnske Himalaja-volne, okoli 200 cm dolge, 130 cm široke, v krasnem črtnem melie-desnu s krasnimi barvanimi bordurami se bodo samo še kratak čas prodale za polovično tovarniško ceno po K 1-95 komad. — Te spalne odeje so vredne dvakrat tega denarja in se dobe pri nas po teh senzacionalno nizkih cenah samo dokler je kaj zaloge.

1 komad Himalaja spalne odeje stane le . . . . K 1 95
3 komadi Himalaja spalnih odej stane le . . . . K 5 70
6 komadov Himalaja spalnih odej stane le . . . . K 11 —

Samoprodaja po povzetju 957
M. Swoboda, Dunaj III/2, Hfessgasse 13—404.

Advokat Ant. Levec

o. kr. višje deželne sodnje svetovalec v pok. uljudno naznanja, da je otvoril v Kranju svojo odvetniško pisarno v prostorih nekdanje dr. Kušarjave pisarne.

V lastnem zanimanju zahtevajte pri Vaših potrebi od Vašega krojača mojo obširno kolekcijo, da vam isto predložim. — Vsaka stran te kolekcije nosi to varstveno znamko, na kar se blagovito posebno ozirati, da se pred slabim blagom varujete. — Blago za damske in moške obleke, črno blago za damske in salone obleke, nadalje uniform blago i. t. d.

čudovito po ceni. 1509
Kavčuk pelerine zelo pripravne za kolesarje kavčuk plašči

v veliki izheri po zmernih cenah se dobe pri **RUOLF-U FOUKAL, zaloga sukna — Krnov, Avstr. Šlez.**

Raz. zagovornik dr. Beno Sabothy

uljudno naznanja, da se je preselil iz Ljubljane v Kranj in da posluje v prostorih nekdanje dr. Kušarjeve pisarne.

OSTANKI

za nizkotno ceno!
Poseben priložnostni nakup!

V pretekli sezoni se je nakopilo na stotne ostankov za moške in ženske obleke, ki jih razprodajamo za nizkotno ceno. Zlutev, vzorce in raznamek ostankov. Prva šlezjska razpošiljalnica platinenih izdelkov

„SUDETIA“
Jägerndorf št. 42, avstr. Šlez.

Kupujte v Kalotički Bukvarni!

KUHARICA

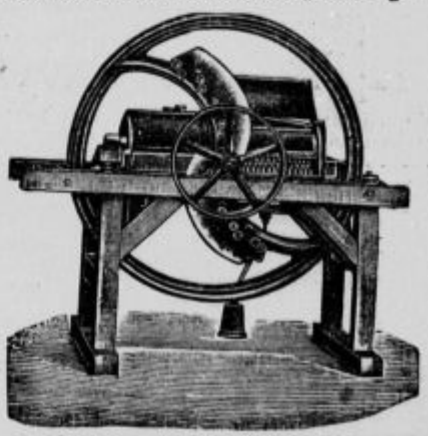
šee službe na deželi pri starejšem gospodu ali v kakem župnišču. Ponudbe na upravo lista pod št. 1511.

!! Čas košnje se bliža !!

Od posestnikov senožeti, ki uporabljajo za košnjo kosilnice, je priznana stvar, da so kosilnice v dosego uspešne in izdatne košnje neizogibno potrebne. Vsak, ki mu je na tem, da pokosi svoje travnike hitro ne zamudi nabaviti si kosilnico „Deering“.

Dognano je, da so samo „Deering“ kosilnice uspešno delujoče in zanesljive. Prednosti „Deering“ kosilnic pred drugimi sličnimi kosilnimi stroji so sledeče: **Naglo rezanje! Izdatna delazmožnost! Nerazrušna trpežnost!** „Deering“ kosilni stroj je najlažje za goniti. Edino založništvo pravih ameriških kosilnih strojev samo pri:

FR. STUPICA,
trgovina z železnino in razpošiljalnica strojev, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 1. Istopam se dobivajo: mlatilnice, slamoreznice, vrtila, motorji, čistilnice, stiskalnice, mlini za moko itd. in sploh vsakovrstni stroji in železnina. Največja zaloga stavbnega materijala, traverz in železninskih šin ter dalmatinskega portland cementa. Zaloga smodnika in drugih razstreljivih snovi. Cene nizke! Postrežba točna in poštena! Ceniki brezplačno! P. n. stranke se opozarjajo, da so železninske trgovine ob nedeljah dopoldne zaprte! 1456

Največja eksportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnin
F. ČUDEN
 Ljubljana 250 Prešernova ul. 1
 pošlje brezplačno vsakemu svoj - - - **veliki cenik**
 Lasna tovarna ur v Svici.
 Letno se razpošlje več tisoč ur na vse strani.

Eserca za želodec. I. G. Kiesowa v Augsburgu, dobro preizkušena pri težkojih pri prebavi in v zelodcu, zaprtju, pomakljanju slasti. Urejuje prebavo, V vseh lekarnah po K 1-20 in 2-40.

Za večjo trgovino na Notranjskem se išče **krepak učenec**

poštenih starišev, s primerno šolsko izobrazbo. Starost 14-15 let. Naslov se izve pri upravnštvu pod štev. 1428. (Znamka za odgovor!)

Nakup in prodaja zemljišč, posestev i. t. d. Dalje prodaja raznih šivalnih strojev in koles, prodaja vsakovrsne moške obleke ter za to potrebnega raznega šofa. Obenem priporočam ravno tam svojo lastno delavnico za izdelovanje oblek. V vseh teh predmetih postrežem dobro, solidno in ceno ter se uljudno priporočam slavn. občinstvu **LOURO REBOJ,** v mestih kakor po deželi. **LOURO REBOJ,** KRANJ, Glavni trg štev. 132 in Rokriško predmestje štev. 24.

KLOBUKE

slamnice, žepice, kravate, čevlje itd. potrebščine kupite po najnižji ceni v modni trgovini 1481

IVAN PODLESNIK nesl., Ljubljana, Stari trg štev. 10.

Specijalna zaloga klobukov za gr. duhovnike. Edina zaloga cvrtovskih potrebščin. Poštna naročila hitro in točno.

Išče se za večje posestvo blizu Ljubljane za

gospodinjo

zanesljiva, poštena in snažna oseba, ki zna dobro kuhati za družino in krmiti prašiče. Plača po dogovoru. Ponudbe na upravo „Domoljuba“ pod št. 1512.

Sprejmeta se 1513

2 vajenca za kovaško obrt

takoj ali pozneje. Iv. Demšar, kovač in izdelovalec raznovrstnih voz, Mar. Terezije cesta 6, Ljubljana.

Pristna, naravna 1510
vina -
 na debelo po 36 v, 44 v, 48 v, 60 v za liter, se dobijo pri **R. Marenčič, Kranj.** Vzorca na zahtevo zastoj in poštnine prosto.

Obleče se lahko cela rodbina!
Krasni ostanki blaga
 za obleke, suknje, bluze, srajce itd. 1010
 Novih lepih vzorcev
5 kó zavoj K 13'—, lepša vrsta zavoj K 14'—, najlepša vrsta zavoj K 16'—.
 Franko po povzetju pošilja: **A. Jelinek, I. češka tkalnica v Jimramove (Morava).**
 Zelo topla priporočeno! Kdor poskusi kupi vnovič!

Turške kose

pozna že staro in mlado kot priznana najboljša, ker v vsakem oziru prekašajo vse druge izdelke.

Dobijo se v dolgostih

cm 58 61 67 cm 72 78 84

po K 1-90 po K 2-20

pri **S. ŠKRABAR** v Kranjski gori.

Naročila čez 10 komadov franko vsako posta o

ZAHTEVAJTE

brezplačno različne vzorce za ženske in moške obleke iz

prve gorenjske razpošiljalnice

Ivan Savnik, Kranj, Gorenjsko štev. 151.

Lepo posestvo 1432

na prodaj: Poslopje, travniki, njive in gozdi. Cena 13.000 K in tudi samo 6000 K, če kdo noče vsega. — Nahaja se prav blizu železniške postaje Št. Janž. Več se izve pri **Alojziju Knez, Tržišče na Dolenjskem.**

SIRUP PAGLIANO

najboljše čistilo za kri.

Iznajden od prof. **GIROLAMO PAGLIANO** leta 1838 v Firenci. V tisočih rodbinah že nad 70 let v uspešni rabi **Zahtevajte izrecno** v vseh lekarnah pravi sirup „**GIROLAMO PAGLIANO**“ z modro varstveno znamko s podpisom iznajditeljevim: *Girolamo Pagliano* 1660

Vsa modolina posavnica daje terdka:

Prof. **GIROLAMO PAGLIANO** v FLORENCI Via Pandolfini. (Prospekti na zahtevo zastoj in franko.)

Zmaga na celi črti!

najboljše kolo v monarhiji, si pridobiva stalno nove privržence.

KOSMOS kolo

dobro, ceno ljudsko kolo, povsod radi kupujejo. 1159

Ceniki zastoj in franko na Kranjskem pri: **J. Jax & sin, Ljubljana. F. Tschinkel, Kočevje.**

Österr. Waffentfabriks - Gesellschaft, Steyr.

Pozor! Pozor!
 Najtrpežnejše kritje sedanjosti je in ostane
zaliloški škričlj
 preizkušen že nad 60 let. Kdor hoče imeti dobro in trpežno streho, naj se obrne na tvrdko **Urban Weber nasl., Zalilog, pošta Železniki.** 1180 Zahtevajte vzorce!

Modne cefire in ripse 1914

atlas, batist, lanen, kanafasi, rjuhe, platno, damasti, žepni robci, brisače, modrotisk, inlete, kotelnine, blago za dame in gospe in druge tkanine 1436

Jaroslav Marek, ročna tkalnica št. 45, v Bistrem pri Novemestu ob Met., Češko.

Vzorce zastoj. Od ostankov se vzorce ne pošilja o. Ism ostankov cefirja za srajce in bluze, po 3 metre za 10 K netranko, ali 25 metrov za 20 K franko. 40 m cefirja, kanafasa, delena itd. lepo strirano 20 K, najfinišne vrste 26 K franko po povzetju.

F. K. KAISER, puškar

Ljubljana, Selenburg. ul. 6

priporoča svojo največjo zalogo pušk in samokresov ter lovskih priprav. — Avtomatične pištole „**Browning**“, „**Steger**“ itd.

Najboljši topič »SALUT«.

V zalogi imam vse potrebščine za ribji lov v največji izbiri po najnižjih cenah. Popravila točno in cenovno. Umestni ogenj. **C. kr. prodaja smodnika.** Cenik zastoj in poštnine prosto.

Izgotovljene OBLEKE

obleke po meri, lepaga domačega kroja, za moške in dečke, po stalni, nizki ceni

„Pri Škofu“
 Ljubljana, Pred Škofijo št. 3
 (na voglu zraven škofije)

fino modno blago za moške in ženske obleke, svilene rute, šerpe i. t. d.

Cenik na zahtevo brezplačno.